

TRESC:
Poz.:

UCHWAŁA SEJMU POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

95 — z dnia 12 lutego 1959 r. o Narodowym Planie Gospodarczym na 1959 r. 151

95

UCHWAŁA SEJMU POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

z dnia 12 lutego 1959 r.

o Narodowym Planie Gospodarczym na 1959 r.

Rozdział I.

Wyniki rozwoju gospodarki narodowej w 1958 r.

1. Rok 1958 był okresem dalszego rozwoju gospodarki narodowej, a równocześnie przyniósł utrwalenie globalnej równowagi na rynku wewnętrznym, co stanowiło główny problem planu 1958 r.

Dochód narodowy wytworzony w 1958 r. według wstępnych danych przekroczył poziom osiągnięty w 1957 r. o około 5,5%.

2. Produkcja przemysłu uspołecznionego według wstępnych danych przekroczyła planowany poziom o 3% i osiągnęła poziom wyższy niż w 1957 r. o 9,5%.

Przekroczenie planu produkcji było umożliwione przez utrzymującą się nadal wysoką podaż surowców pochodzenia rolniczego, poprawę zaopatrzenia w surowce pochodzące z importu, a częściowo również przez lepsze wykorzystanie zdolności produkcyjnych.

W rozwoju przemysłu w 1958 r. obserwuje się takie pozytywne fakty, jak:

- przekroczenie planu wydobycia węgla kamiennego oraz osiągnięcie wyższej niż planowano wydajności pracy w górnictwie,
- poprawa sytuacji energetycznej, umożliwiająca zmniejszenie wyłączeń energii elektrycznej dla przemysłu,
- uzyskanie znacznego wzrostu produkcji szeregu najbardziej deficytowych wyrobów i półproduktów w przemyśle maszynowym, które umożliwiło pewną poprawę w kooperacji, zwłaszcza w zakresie silników elektrycznych, aparatury, osprzętu elektrycznego, odlewów i odkuwek,
- uzyskanie znacznego przyrostu produkcji wyrobów elektrotechnicznych i metalowych powszechnego użytku,
- uzyskanie w przemyśle chemicznym znacznego przyrostu produkcji szeregu półproduktów chemicznych, jak chlor, tworzywa sztuczne, włókna syntetyczne, a w przemyśle materiałów budowlanych — cementu,
- ogólnie szybszy wzrost produkcji, przeznaczonej na potrzeby rynku i ludności, a zwłaszcza wysokie przekroczenie planu produkcji mięsa i dalszy znaczny przyrost produkcji w porównaniu z 1957 r.,
- poprawa zaopatrzenia przemysłu lekkiego w podstawowe surowce, a także niektóre półfabrykaty.

Niekorzystnym faktem było niewykonanie planu produkcji niektórych asortymentów w przemyśle maszynowym, a w

szczególności poważne, powtarzające się od kilku lat, niewykonanie planu produkcji przez przemysł taboru kolejowego, jak również niewykonanie planu produkcji niektórych innych wyrobów w pozostałych gałęziach przemysłu.

3. Według wstępnych danych wartość produkcji globalnej rolnictwa osiągnęła poziom nieco niższy niż założony w planie na 1958 r. (99,2%), jednak wyższy o około 3,2% od faktycznie osiągniętej produkcji w 1957 r.

Na niższy od założonego w planie wzrost produkcji rolniczej wpłynęła m. in. niższa niż przewidywano ogólna powierzchnia zasiewów oraz niższe zbiory upraw przemysłowych, zwłaszcza tytoniu, roślin oleistych, włóknistych i ziemniaków, a w produkcji zwierzęcej — nieosiągnięcie założonego погоłowia trzody chlewnej, bydła i owiec.

Ogólna produkcja roślinna w 1958 r. była wyższa o około 2,3% niż w 1957 r. Wzrost ten osiągnięto przede wszystkim przez wzrost plonów.

Plony 4 zbóż w 1958 r. osiągnęły 14,8 q z ha i są wyższe o 0,5 q z ha niż średnie plony z lat 1955—1957, jednak nieco niższe (o 0,2 q z ha) od osiągniętych w 1957 r. Plony ziemniaków osiągnęły 126 q z ha i były na poziomie zbliżonym do 1957 r. (127 q z ha).

Plony buraków cukrowych osiągnęły 235 q z ha i były wyższe o 30 q od średnich plonów z lat 1955—1957.

Wyższe niż w 1957 r. były również plony owoców, warzyw i siana łąkowego.

Za fakt niekorzystny należy uznać zmniejszenie w porównaniu z poziomem osiągniętym w latach 1956 i 1957 zużycia nawozów sztucznych, zwłaszcza potasowych, wapna nawozowego i środków ochrony roślin.

Ogólna produkcja zwierzęca w 1958 r. osiągnęła poziom o 4,5% wyższy niż w 1957 r., a więc wzrost produkcji zwierzęcej był niższy niż w 1957 r. W 1957 r. wzrost produkcji zwierzęcej wyniósł około 7,5%.

Na niższą niż w 1957 r. dynamikę produkcji zwierzęcej wpłynął głównie spadek погоłowia trzody chlewnej i bydła.

Pогоłowiu trzody chlewnej w gospodarce chłopskiej utrzymało się na poziomie 1957 r., a produkcja żywca wieprzowego wzrosła o około 8,9%, natomiast w państwowych gospodarstwach rolnych nastąpiło zmniejszenie погоłowia trzody chlewnej (o około 33%) i produkcji żywca (o około 8%).

W hodowli bydła w 1958 r. nastąpił dalszy wzrost погоłowia krów (o 2,8%) przy równoczesnym poważnym spadku ilości sztuk młodych (o 10,1%), przy czym łącznie погоłowiu bydła zmniejszyło się, co jest głównym niekorzystnym faktem w rozwoju rolnictwa w 1958 r. W szczególności zmniejsz

zenie się przyrostu liczby cieląt jest zjawiskiem niekorzystnym z punktu widzenia przyspieszenia obrotu stada.

Szybciej niż produkcja globalna wzrosła w 1958 r. towarowa produkcja zwierzęca, co wpłynęło na znaczne przekroczenie planu skupu. Według nieostatecznych danych plan skupu żywca przekroczony został w skali rocznej o około 186 tys. tonn, tj. o 13,4%, plan skupu mleka o 14 mln. l, tj. o 0,4%, plan skupu jaj o 48 mln. sztuk, tj. o 2,7%. Ogółem skup żywca według wstępnych danych był o 22,1% wyższy niż w 1957 r., mleka o 13,7%, a jaj o 9,6%.

Rok 1958 był okresem dalszego wzrostu budownictwa na wsi, zarówno mieszkaniowego, jak i gospodarczego. Sprzedaż cementu dla wsi wyniosła około 1,3 mln. tonn, tj. przekroczyła poziom z 1957 r. o ponad 22%, materiałów ściennych ze źródeł uspołecznionych o 37,2%, dachówki ceramicznej o 17,4%.

4. W transporcie plan przewozów na kolejach w 1958 r. nie został w pełni wykonany. Pomimo tego zapotrzebowanie gospodarki na przewozy było w zasadzie, z wyjątkiem przewozów jesiennych, pokrywane bez większych zakłóceń. W okresie przewozów jesiennych sytuacja na kolejach była trudna na skutek poważnego niewykonania przez przemysł planu dostaw taboru kolejowego dla Polskich Kolei Państwowych.

5. W 1958 r. nastąpił zasadniczy zwrot w polityce zatrudnienia. Uchwały XI Plenum KC PZPR zapoczątkowały szeroką akcją porządkowania zatrudnienia i likwidacji przerostów zatrudnienia, jakkolwiek akcja ta na przestrzeni 1958 r. nie dała jeszcze dostatecznych wyników.

Na skutek wspomnianej akcji oraz w wyniku niższej niż w latach poprzednich liczebności roczników wchodzących w wiek zdolności do pracy i odejścia z pracy znacznej liczby rencistów w związku z uregulowaniem emerytur — przyrost zatrudnienia (poza rolnictwem) w 1958 r. był znacznie mniejszy niż w latach poprzednich. Według wstępnych danych przyrost ten w całej gospodarce uspołecznionej wyniósł około 38 tys. osób wobec odpowiedniego przyrostu wynoszącego w 1956 r. 238 tys. osób, a w 1957 r. 125 tys. osób.

W rezultacie niższego niż w latach poprzednich przyrostu zatrudnienia w przemyśle wzrost wydajności pracy dał większą część przyrostu produkcji przemysłowej niż w latach poprzednich, a mianowicie w 1958 r. około 94% przyrostu produkcji wobec 63% w 1957 r.

Znacznemu zmniejszeniu uległo zatrudnienie w administracji. W IV kwartale 1958 r. zatrudnienie w administracji było o około 40 tys. niższe niż w IV kwartale 1957 r., tj. o około 14%.

W związku z uregulowaniem sprawy emerytur w ciągu 1958 r. według wstępnych danych zwolnionych zostało około 100 tys. rencistów.

Niektóre gałęzie gospodarki odczuwały w 1958 r. większy niż w latach poprzednich deficyt siły roboczej, co dotyczyło zwłaszcza budownictwa, górnictwa węglowego, przemysłu włókienniczego i portów morskich.

6. Dochód narodowy do podziału był według wstępnych danych o ponad 5% wyższy niż w 1957 r., w tym fundusz spożycia wzrósł ogółem o 5,2%, głównie w związku ze wzrostem dochodów ludności z tytułu plac, skupu oraz regulacją emerytur.

Fundusz plac ogółem (bez wypłat z funduszu zakładowego) w gospodarce uspołecznionej wzrósł według wstępnych danych ze 124,5 mld. zł w 1957 r. do 132,5 mld. zł w 1958 r., tj. o 6,5%, a z uwzględnieniem wypłat z tytułu funduszu zakładowego w kwocie 3,0 mld. zł — o 8,2%.

Przeciętna miesięczna płaca nominalna brutto na jednego zatrudnionego w gospodarce uspołecznionej wzrosła z 1.406 zł w 1957 r. do 1.511 zł w 1958 r., tj. o około 7,5%.

Wypłaty na emerytury w związku z przeprowadzoną akcją regulacji emerytur wzrosły według wstępnych danych z 5.451 mln. zł w 1957 r. do 7.860 mln. zł w 1958 r., tj. o 44,2%,

przy czym wysokość przeciętnej renty starczej, która przed regulacją w czerwcu 1958 r. wynosiła 366 zł, w wyniku regulacji wzrosła do 654 zł, tj. o 78,7%.

Wzrost kosztów utrzymania w 1958 r. według wstępnej oceny Głównego Urzędu Statystycznego wyniósł około 102% przyjmując przeciętny poziom 1957 r. za 100.

Dochody ludności rolniczej z tytułu skupu scentralizowanego artykułów rolnych wzrosły według wstępnych danych z 38.594 mln. zł w 1957 r. do 45.923 mln. zł w 1958 r., tj. o 19,0%.

Wzrost cen artykułów nabywanych przez rolników według oceny Głównego Urzędu Statystycznego kształtował się w 1958 r. na poziomie 103,5% (poziom 1957 r. = 100).

Według wstępnych danych plan obrotu handlu wewnętrznego został wykonany w 1958 r. w skali rocznej w 100,6%, a ogólne rozmiary obrotu towarowego przekroczyły poziom 1957 r. o 9,5%.

W związku z wzrastającymi zakupami materiałów budowlanych i artykułów przemysłowych przez wieś wzrost obrotów w handlu wiejskim był w 1958 r. wyższy niż przeciętnie w kraju i wyniósł 10,4%.

Rok 1958 przyniósł istotną poprawę w zaopatrzeniu rynku w mięso i tłuszcze zwierzęce oraz w szereg artykułów przemysłowych, jak obuwie i niektóre rodzaje tkanin, a przede wszystkim w szereg artykułów metalowych i elektrotechnicznych trwałej konsumpcji, szczególnie deficytowych na rynku w poprzednim okresie, jak np. pralki, odbiorniki radiowe, maszyny do szycia, motocykle.

W porównaniu z poprzednimi latami nastąpiła ogólnie biorąc poprawa warunków zakupu w sieci handlowej, związana z odbudową zapasów do poziomu niezbędnych normatywów, wzrostem sieci handlowej oraz zwiększeniem zatrudnienia w handlu.

Jedno z głównych zadań planu 1958 r., a mianowicie zadanie zwiększenia zapasów towarów rynkowych w aparacie handlu o 8,3 mld. zł, zostało według wstępnych danych przekroczone o 1,6 mld. zł. Równocześnie miał miejsce znaczny wzrost zapasów towarów rynkowych w przemyśle. W rezultacie łączny przyrost zapasów towarów rynkowych w przemyśle i handlu kształtował się na poziomie 12—13 mld. zł w skali rocznej.

Akumulowana część dochodu narodowego stanowiła według wstępnych danych 23,4% dochodu narodowego do podziału w 1958 r., tj. była wyższa, niż zakładano w planie, głównie ze względu na znaczny ponadplanowy wzrost zapasów w 1958 r.

Zapasy ogółem w gospodarce narodowej wzrosły o 25,9 mld. zł wobec planowanego przyrostu o 15,8 mld. zł. Wzrost ten wynika głównie ze wspomnianej wyżej odbudowy zapasów towarów rynkowych oraz dostaw importowanych surowców na podstawie uzyskanych kredytów. Wzrost ten jest jednak w pewnej mierze wynikiem tendencji niekorzystnych, a mianowicie nadmiernego gromadzenia przez przedsiębiorstwa materiałów i produkcji w toku, jak również nadal niedostatecznego jeszcze dostosowania asortymentu produkcji do potrzeb rynku i występujących w następstwie trudności zbytu.

Inwestycje w gospodarce narodowej wzrosły w 1958 r. o 8,1% w porównaniu z 1957 r., w tym inwestycje jednostek państwowych i spółdzielczych (bez spółdzielczości produkcyjnej i mieszkaniowej) o 5,4%, inwestycje chłopskie w rolnictwie oraz nakłady w spółdzielniach produkcyjnych o 17,8%, inwestycje mieszkaniowe ze środków własnych ludności (indywidualne i spółdzielcze) i kredytów państwowych o 59,7%.

Zadania w zakresie budownictwa izb mieszkalnych typu miejskiego zostały wykonane z nadwyżką, przy czym liczba izb mieszkalnych oddanych do użytku wyniosła ponad 230 tys. Oddanie do użytku w 1958 r. większej liczby izb, niż przewidywano w planie — pomimo niepełnego wykonania planu oddawania do użytku nowych izb mieszkalnych z budownictwa

państwowego — było możliwe dzięki przekroczeniu pierwotnie przewidywanego poziomu budownictwa mieszkaniowego ludności.

Pomimo wzrostu w 1958 r. ogólnych rozmiarów inwestycji nie wszystkie przewidziane planem zadania inwestycyjne, niezbędne dla rozwoju gospodarki w następnych latach, zostały wykonane, a dyscyplina realizacji kluczowych budów, zwłaszcza w przemyśle ciężkim, była niezadowalająca, przy czym szereg obiektów, zarówno w zakresie budownictwa przemysłowego, jak i mieszkaniowego, nie zostało w planowanym terminie oddanych do użytku.

7. W 1958 r. pomimo ogólnie trudnej jeszcze sytuacji w handlu zagranicznym osiągnięto poważną poprawę struktury handlu zagranicznego, chociaż nie wszystkie zadania eksportowe zostały w pełni i terminowo wykonane.

Według wstępnych danych wartość eksportu maszyn i urządzeń inwestycyjnych była w 1958 r. o 46,2% wyższa niż w 1957 r., a jego udział wzrósł z 20% ogólnej wartości eksportu w 1957 r. do 26,9% w 1958 r.

Wartość eksportu rolnego według wstępnych danych wzrosła o 48,3% w porównaniu z 1957 r., przy czym udział jego zwiększył się z 12,6% ogólnej wartości eksportu w 1957 r. do 17,3% w 1958 r.

Trudności handlu zagranicznego w 1958 r. pogłębiała obniżka cen na rynkach światowych, która w odniesieniu do wyrobów stanowiących przedmiot polskiego eksportu była większa niż obniżka cen surowców i artykułów importowanych przez Polskę.

Z drugiej strony dodatkowy wysiłek dla zwiększenia eksportu oraz uzyskanie w 1958 r. długoterminowych kredytów zagranicznych, nie przewidzianych w planie, wpłynęły na pewną poprawę sytuacji płatniczej w obrotach z krajami kapitalistycznymi. Między innymi w 1958 roku zadłużenie w kredytach krótkoterminowych zmniejszyło się o około 100 mln. rubli w porównaniu ze stanem na początek 1958 r.

8. Ogólnie charakteryzując wyniki gospodarcze 1958 r. należy stwierdzić, że okres ten przyniósł poważne osiągnięcia w dziedzinie utrwalenia równowagi rynkowej, jak również poprawę sytuacji w handlu zagranicznym i szybszy niż w poprzednich dwóch latach wzrost inwestycji. Pomimo tego dalsza poprawa sytuacji w handlu zagranicznym i przyspieszenie wzrostu inwestycji jest podstawowym warunkiem przygotowania wzrostu produkcji i dochodów ludności w następnych latach i wykonania zadań ostatnich lat bieżącej 5-letki.

Biorąc pod uwagę uzyskane w latach 1956—1958 osiągnięcia gospodarcze, Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej przyjmuje do wiadomości aktualną ocenę przewidywanego kształtowania się w 1960 r. głównych wskaźników gospodarki narodowej i ich odchylen od zadań ustalonych w uchwale Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej o Planie Rozwoju Gospodarczego w latach 1956—1960.

Zgodnie z tą oceną przewiduje się, że produkcja przemysłu socjalistycznego osiągnie w roku 1960 wzrost o około 3% większy, niż to zakładano w planie 5-letnim. Przekroczenie założeń planu będzie osiągnięte zwłaszcza w dziedzinie środków spożycia, w związku z wyższą niż przyjmowano w planie podażą artykułów rolnych oraz w związku z przekraczaniem zadań w zakresie produkcji artykułów trwałego użytku.

W przemyśle środków wytwórczości, przy przewidywanym pełnym wykonaniu zadań w zakresie wartości produkcji, przewiduje się niepełne wykonanie założeń produkcji przede wszystkim w zakresie stali i węgla, przy czym szacuje się, że w 1960 r. produkcja stali wyniesie 6,4 mln. tonn wobec planowanych 7,0 mln. tonn, a produkcja węgla 103 mln. tonn wobec planowanych 105 mln. tonn.

Jednocześnie przewiduje się między innymi znaczne prze-

kroczenie zadań w zakresie produkcji obrabiarek, poważne przekroczenie zadań w zakresie produkcji statków pełnomorskich oraz osiągnięcie zaplanowanego wzrostu produkcji materiałów budowlanych.

Na podstawie osiągnięć rolnictwa w latach 1956—1958 zarówno w produkcji roślinnej, jak i w produkcji zwierzęcej można przewidywać, że globalna produkcja rolnictwa będzie w roku 1960 — w warunkach średnio urodzajnego roku — nieco wyższa, aniżeli założono w planie 5-letnim.

Jednocześnie przewiduje się, że wzrost produkcji towarowej rolnictwa będzie wyższy w związku ze znacznym przekraczaniem założeń planu w zakresie skupu artykułów zwierzęcych.

W dziedzinie inwestycji, po pierwszych trzech latach bieżącego planu 5-letniego, w których występował bardzo nieznaczny przyrost nakładów inwestycyjnych, przewiduje się znacznie szybszy wzrost inwestycji w ostatnich dwóch latach tego planu. Wzrost ten wiąże się z koniecznością rozszerzenia bazy materialnej produkcji w celu uzyskania szybkiego wzrostu produkcji i spożycia w latach następnych, a tym samym stworzenia trwałych podwalin dla pomyślnej realizacji wielkich zadań, które stoją przed naszą gospodarką w następnym 5-leciu.

W ramach wzrastających nakładów inwestycyjnych przewiduje się w szczególności zwiększenie nakładów na hutnictwo i przemysł maszynowy, gdzie wystąpiło niekorzystne osłabienie tempa inwestowania w latach 1956—1958.

Istotny postęp, jaki osiągnięto w okresie ostatnich trzech lat w dziedzinie budownictwa mieszkaniowego, pozwala przewidywać, że zadanie wybudowania w latach 1956—1960 łącznie 1.200.000 izb w miastach i osiedlach będzie wykonane przy jednoczesnym bardzo poważnym zwiększeniu budownictwa domów mieszkalnych na wsi.

Dotychczasowy rozwój sytuacji gospodarczej w latach 1956—1958, a w szczególności poważny wzrost dochodów ludności miejskiej i wiejskiej, pozwala założyć, że główne zadanie planu 5-letniego — osiągnięcie w roku 1960 podwyżki płac realnych oraz realnych dochodów chłopów o 30% w stosunku do roku 1955 może być w pełni wykonane.

Rozdział II.

Podstawowe zadania planu na 1959 r.

1. Przed gospodarką narodową w 1959 r. stoją następujące główne zadania:

- rok 1959 powinien stać się okresem dalszego, bardziej intensywnego wysiłku w rozwijaniu sił wytwórczych kraju. Konsekwentna kontynuacja tego wysiłku podjętego na nowo w 1958 r., po okresie przejściowego obniżenia zadań w tej dziedzinie w latach 1955 — 1957, jest konieczna przede wszystkim dla zapewnienia gospodarce narodowej w najbliższej przyszłości odpowiedniej bazy wyjściowej do spełnienia zadań przyszłego planu 5-letniego na lata 1961—1965, zwłaszcza w zakresie niezbędnej ilości dóbr produkcyjnych, towarów konsumpcyjnych i mieszkań oraz nowych miejsc pracy dla szybko zwiększającej się liczby mieszkańców kraju;
- silniejszemu wzrostowi sił wytwórczych kraju powinno towarzyszyć równoległe realizowanie zadania systematycznego wzrostu stopy życiowej ludności, a zwłaszcza zapewnienie wykonania przypadającej na 1959 r. części założonego w bieżącym planie 5-letnim 30% wzrostu realnych płac i dochodów ludności;
- realizacja zadań gospodarczych w 1959 r. powinna przebiegać w warunkach utrwalania i umacniania osiągniętej w 1958 r. ogólnej równowagi rynkowej, jak również pogłębienia równowagi odcinkowej w zakresie poszczególnych towarów i usług;

— należy doprowadzić do istotnego polepszenia sytuacji w handlu zagranicznym przez dalsze aktywizowanie eksportu we wszystkich dziedzinach produkcji, utrzymanie importu w granicach niezbędnych potrzeb gospodarki narodowej, poprawę opłacalności handlu zagranicznego oraz zgromadzenia niezbędnych rezerw gwarantujących prawidłowe funkcjonowanie handlu zagranicznego.

2. Jednym z głównych środków zapewniających urzeczywistnienie stojących przed gospodarką narodową w 1959 r. zadań jest zwiększenie wysiłku inwestycyjnego Państwa, a w konsekwencji podniesienie udziału inwestycji w dochodzie narodowym Polski.

Wysiłek ten jednak, jeśli ma przynieść pożądane rezultaty, powinien być realizowany w warunkach równoległego, istotnego i wszechstronnego usprawnienia całokształtu działalności inwestycyjnej, a zwłaszcza rygorystycznego przestrzegania ustalonych norm cykli inwestycyjnych.

3. Dla wykonania głównych zadań gospodarczych 1959 r., a zwłaszcza w celu sfinansowania zwiększonego wysiłku inwestycyjnego Państwa oraz zapewnienia odpowiednich rezerw finansowych dla realizowania programu podnoszenia stopy życiowej ludności, niezbędne będzie w 1959 r. poważne zwiększenie akumulacji finansowej w przedsiębiorstwach społecznych.

Osiągnięcie tego zadania powinno nastąpić przede wszystkim w wyniku istotnej poprawy działalności gospodarczej przedsiębiorstw, a zwłaszcza przez poważne obniżenie kosztów materiałowych. Z całą natomiast ostrością należy się przeciwstawić ujawnionym w bieżącym okresie tendencjom do uzyskania i przekroczenia akumulacji w drodze nieuzasadnionych i szkodliwych społecznie podwyżek cen bądź wycofywania asortymentów tańszych na rzecz towarów droższych, w przypadku gdy nie jest to zgodne z tendencjami popytu ze strony ludności.

4. Istotny wpływ na pełną realizację zadań gospodarczych 1959 r., zwłaszcza w dziedzinie produkcji i inwestycji, wywierać będzie prawidłowa polityka zatrudnienia.

Wynika to z faktu, iż wobec wchodzenia w obecnym okresie w wiek zdolności do pracy roczników wojennych, gospodarka narodowa przechodzi aktualnie przejściowy okres mniejszej podaży siły roboczej, a zwłaszcza roczników w wieku lat 18. Stan taki będzie trwał do roku 1963 i będzie powodował trudności w pokryciu ekonomicznie niezbędnego zapotrzebowania gospodarki narodowej na siłę roboczą. Sytuacja ta stawia szczególnie odpowiedzialne zadanie przed wszystkimi jednostkami produkcyjnymi i instytucjami w zakresie umiejętnego wykorzystywania posiadanej siły roboczej, likwidacji przerostu zatrudnienia i przesuwania istniejących nadwyżek do tych gałęzi gospodarki narodowej, które wykazują istotne braki siły roboczej.

Dalszy wzrost produkcji i działalności inwestycyjnej Państwa, zwłaszcza wobec trudności związanych ze zwiększeniem stanu zatrudnienia, wymagać będzie ponadto poważnego zwiększenia wysiłków w kierunku istotnego podniesienia wydajności pracy na podstawie postępu technicznego i lepszej organizacji pracy we wszystkich dziedzinach gospodarki narodowej.

5. Politykę w dziedzinie cen artykułów konsumpcyjnych i usług powinna cechować w 1959 r. zasada stabilizacji kosztów utrzymania.

W związku z tym ewentualne, nawet najbardziej ekonomicznie uzasadnione podwyżki cen poszczególnych wyrobów powszechnego użytku powinny być w pełni wyrównywane przez odpowiednie obniżenie cen na inne towary o podobnym znaczeniu w budżecie rodziny pracowniczej.

Równocześnie należy z całą ostrością kontynuować zapoczątkowaną w 1958 r. politykę niedopuszczenia do nie kontrolowanego i nie zamierzonego przez Państwo wzrostu cen na artykuły konsumpcyjne.

Realizacja tego założenia stanowi jeden z podstawowych czynników istotnej poprawy stopy życiowej ludności, tym bardziej że nie ma obecnie żadnych ekonomicznych podstaw, które uzasadniałyby tego rodzaju podwyżki cen.

6. Nadmiernie zwiększone w 1958 roku zapasy, zwłaszcza w sferze produkcji, nakazują podjęcie szeroko zakrojonej akcji zmierzającej do upłynnienia nadmiernych i gospodarczo nie uzasadnionych zapasów. W tym celu konieczne jest opracowanie i wprowadzenie w życie odpowiednich skutecznych środków ekonomicznych mających na celu zmniejszenie zapasów do rozmiarów ekonomicznie uzasadnionych.

7. Zadania stojące przed gospodarką narodową w 1959 r. wymagają dalszego wydatnego zwiększenia produkcji przemysłowej i rolniczej, a zwłaszcza konsekwentnego dostosowywania tej produkcji do potrzeb rynkowych. Wzrost ten powinien dokonywać się w warunkach dalszej istotnej poprawy ekonomicznych wyników działalności przedsiębiorstw, zwłaszcza w zakresie zmniejszania pracochłonności, materiałochłonności wyrobów oraz wydatnego polepszenia jakości produkcji. Realizacja tego zadania wymaga przede wszystkim dokonania w 1959 r. przelomu w podejściu do zagadnień techniki, którym powinna być nadana właściwa ranga i znaczenie.

Postęp w tej dziedzinie powinien się realizować w oparciu o śmiałe wprowadzenie w życie nowoczesnych koncepcji technologicznych, wykorzystanie dodatnich rezultatów z pracy zreorganizowanych instytutów naukowo-badawczych i biur konstrukcyjnych, import postępowej myśli technicznej oraz pełne wykorzystanie możliwości, jakie dają w tej dziedzinie zawarte i zawierane umowy o współpracy międzynarodowej.

Rozdział III.

A. Dochód narodowy.

Dochód narodowy liczony w cenach 1958 r. wzrośnie w 1959 r. w porównaniu z 1958 r. o około 20 mld. zł, czyli o około 6%.

Zakłada się zwiększenie spożycia indywidualnego w 1959 r. o 16,8 mld. zł, czyli o 7,2%, co oznacza wzrost udziału spożycia indywidualnego w dochodzie narodowym z 70,7% w 1958 r. do 71,6% w 1959 r.

W zakresie spożycia zbiorowego zakłada się wzrost o około 1,2 mld. zł, czyli o 5,1% w porównaniu z 1958 r.

Akumulowana część dochodu narodowego w 1959 r. wyniesie 76,0 mld. zł wobec 77,0 mld. zł w 1958 r., czyli jej udział w dochodzie narodowym do podziału obniży się z 23,4% w 1958 r. do 21,8% w 1959 r.

Podstawowy składnik akumulacji, inwestycje netto, liczone według cen 1958 r., wyniosą w 1959 r. 59,1 mld. zł wobec 51,1 mld. zł w 1958 r.

Udział inwestycji netto (liczonych w cenach 1958 r.) w dochodzie narodowym wzrośnie z 15,5% w 1958 r. do 16,9% w 1959 r.

Wobec poważnego nagromadzenia zapasów w latach 1957 i 1958 zakłada się, że przyrost środków obrotowych i rezerw w całej gospodarce narodowej wyniesie w 1959 r. 16,9 mld. zł, podczas gdy w 1958 r. przyrost wynosił 25,9 mld. zł.

Utrzymanie założonego na 1959 r. przyrostu środków obrotowych wymagać jednak będzie podjęcia szeregu skutecznych środków zmierzających do zahamowania w przedsiębiorstwach przyrostu zapasów ponad poziom gospodarczo uzasadniony.

B. Przemysł.

1. Wartość produkcji globalnej przemysłu socjalistycznego ogółem w cenach porównywalnych wyniesie 336.944,4 mln. zł, co stanowi wzrost o 7,4% w porównaniu z 1958 r., w tym produkcja środków wytwarzania (grupa A) wzrosła o 7,6%, a produkcja przedmiotów spożycia (grupa B) o 7,3%.

2. Wartość produkcji globalnej przemysłu planowanego centralnie w cenach porównywalnych wyniesie 268.422,8 mln. zł, co stanowi wzrost o 6,9% w porównaniu z 1958 r., a przemysłu planowanego terenowo 68.521,6 mln. zł, co stanowi wzrost o 9,8% w porównaniu z 1958 r.

3. Wartość produkcji towarowej przemysłu socjalistycznego w cenach zbytu wyniesie 393.927,1 mln. zł.

4. Wartość produkcji towarowej przemysłu planowanego centralnie w cenach zbytu powinna wynieść 319.506,4 mln. zł, a przemysłu planowanego terenowo 74.420,7 mln. zł.

5. Produkcja głównych wyrobów przemysłowych planowanych centralnie powinna osiągnąć następujący poziom:

Jednostka miary	1959 plan	1958	% 1959/1958
-----------------	-----------	------	-------------

Wytwarzanie energii elektrycznej i ciepłej

Energia elektryczna	mln kWh	25.900,0	103,2
---------------------	---------	----------	-------

Przemysł paliw i koksochemiczny

Węgiel kamienny	tys. tonn	97.000,0	102,1
Węgiel gazowy i koksowy	" "	17.730,0	105,8
Węgiel brunatny	" "	8.300,0	110,1
Ropa naftowa	" "	170,0	97,1
Gaz ziemny	mln m ³	461,5	120,2
Koks (mokry)	tys. tonn	11.440,0	102,7
Przeróbka ropy naftowej (bez regeneracji)	" "	810,0	103,1

Hutnictwo żelaza (łącznie z wydobyciem rud)

Surówka żelaza (w przeliczeniu na martenowską)	tys. tonn	4.350,4	112,6
Stal surowa	" "	6.070,0	107,8
Wyroby walcowane gotowe	" "	3.950,0	106,8
Rury stalowe (produkcja gotowa)	" "	320,0	102,6

Hutnictwo metali nieżelaznych (łącznie z wydobyciem rud)

Rudy cynkowo-olowiane (waga mokra)	tys. tonn	2.116,0	108,4
Rudy miedzi (waga mokra)	" "	1.470,0	107,3
Aluminium hutnicze	" "	22,6	100,9
Cynk	" "	163,0	100,2
Miedź elektrolityczna	" "	17,8	102,3
Ołów rafinowany	" "	36,2	103,1

Przemysł budowy maszyn i metalowy (łącznie z usługami remontowymi)

Kotły wodnorurkowe (poza okrętowymi)	t/h	3.290,0	227,1
Turbiny parowe	MW	125,0	234,1

	Jednostka miary	1959 plan	% 1959/1958
Maszyny elektryczne wirujące	tys. szt.	811,3	138,5
Kable silnopiętrowe	tys. km	19,0	113,1
Obrabiarki do metali skrawające ogólnego zastosowania, specjalizowane i specjalne branżowe	szt.	14.500	100,6
Maszyny i urządzenia górnicze	mln zł c. p.	1.436,3	94,9
Maszyny i urządzenia dla przemysłu mineralnego i ceramicznego	tys. tonn	21,9	101,9
Maszyny i urządzenia dla przemysłu chemicznego i gumowego	" "	28,1	89,2
Maszyny i urządzenia budowlane i drogowe	" "	31,1	92,8
Maszyny i narzędzia rolnicze	mln zł c. p.	1.043,0	89,0
Traktory dwuosiołowe	szt.	1.750	40,2
Traktory jednoosiołowe	" "	3.800	52 razy
Samochody osobowe	" "	15.300	136,0
Samochody ciężarowe	" "	13.789	134,7
Autobusy	" "	1.400	209,0
Parowozy (normalnotorowe)	" "	151	222,1
Lokomotywy elektryczne (bez wąskotorowych)	" "	28	164,7
Wagony osobowe (bez wąskotorowych)	" "	615	103,0
Wagony towarowe (bez wąskotorowych)	" "	13.250	135,5
Statki pełnomorskie (od 100 DWT)	tys. DWT	183,2	104,7
Łożyska toczne	tys. szt.	9.347,5	136,2
Motocykle	" "	95,0	111,9
Skutery	" "	10,0	—
Motorowery	" "	20,0	769,2
Rowery (bez dziecięcych)	" "	480,0	155,1
Odbiorniki telewizyjne	" "	120,0	210,2
Odbiorniki radiowe lampowe	" "	800,0	101,3
Przemysł chemiczny (łącznie z kopalnictwem surowców chemicznych)			
Kwas siarkowy (w przeliczeniu na 100%)	tys. tonn	600,0	104,8
Siarka elementarna	" "	31,6	168,1
Soda kalcynowana 98% (na zbył) + soda ciężka	" "	463,0	122,0
Soda kaustyczna 96%	" "	158,0	104,7
Nawozy azotowe (w przeliczeniu na N ₂)	" "	260,4	114,5
Nawozy fosforowe (w przeliczeniu na P ₂ O ₅)	" "	180,0	117,0
Chlor gazowy	" "	45,2	121,5
Środki ochrony roślin (na zbył)	mln zł c. p.	132,0	84,1
Przędza sztucznego jedwabiu	tys. tonn	19,3	105,5
Włókno cięte	" "	43,0	101,9
Steelon	tonna	3.500,0	156,3
Polichlorek winylu	tys. tonn	7,5	178,6
Kauczuk syntetyczny	tonna	1.500,0	—
Polistyren	" "	2.350,0	—
Wyroby farmaceutyczne	mln zł	2.737,3	114,4

	Jednostka miary	1959	%
		plan	1959 1953
<i>Przemysł gumowy</i>			
Wyroby gumowe	tys. tonn	119,6	106,0
Ogumienie trakcyjne	" "	40,2	113,6
Opony motocyklowe	tys. szt.	330,0	131,0
Opony samochodowe	tys. szt.	1.050,0	110,2
Obuwie gumowe	tys. par	22.900,0	99,1
<i>Przemysł materiałów budowlanych (łącznie z wydobyciem minerałów dla budownictwa)</i>			
Cement	tys. tonn	5.125,0	101,7
Wapno palone w bryłach	" "	1.233,0	107,2
Wapno nawozowe	" "	400,0	101,3
Cegła (łącznie z klinkierową, pół- klinkierową i wapienno-pia- skową)	mln jedn. cer.	3.282,4	117,9
w tym: plan centralny	"	934,8	110,9
Dachówka palona	mln szt.	102,0	106,3
Papa	mln m ²	86,0	99,4
w tym: papa bitumiczna	" "	44,0	101,4
<i>Przemysł szklarski i porcelanowo-lajansowy</i>			
Szkoło ciągnięte (w przeliczeniu na 2 mm)	mln m ²	21,5	120,8
<i>Przemysł drzewny</i>			
Tarcica	tys. m ³	5.498,6	95,5
Okleiny	tys. m ²	21.150,0	120,9
Płyty pilśniowe	tys. m ²	19.825,0	114,4
	tys. tonn	75,4	116,9
Meble	tys. zł	3.106,5	110,2
	c. zb.		
Zapalki	tys. skrzyń	375,0	102,3
<i>Przemysł papierniczy</i>			
Celuloza	tys. tonn	257,0	108,9
Papier	" "	456,0	105,6
<i>Przemysł włókienniczy (łącznie z dziewiarskim)</i>			
Tkaniny bawełniane i bawełno- podobne wykończone	tys. m ²	550.870,0	103,4
(bez tkanin kordowych)	tys. mb.	612.392,0	102,8
Tkaniny wełniane i wełno- podobne wykończone ogółem	tys. m ²	108.040,0	101,6
	tys. mb.	77.740,0	101,5
Tkaniny jedwabne wykończone (łącznie z tkaninami z włókien syntetycznych)	tys. m ²	87.957,0	106,3
	tys. mb.	96.790,0	106,3
Tkaniny lniane i pakulane wykończone	tys. m ²	69.214,0	110,6
	tys. mb.	78.318,0	107,8

	Jednostka miary	1959	%
		plan	1959 1958
Wyroby dziewiarskie	tys. szt. tonna	96.758,0	118,0
Wyroby pończosznice	tys. par tonna	13.732,0	114,7
		90.556,0	97,8
		4.618,5	99,9
<i>Przemysł skórzany, obuwniczy i futrzarski</i>			
Obuwie wszelkiego rodzaju (bez obuwia gumowego)	tys. par	43.030,0	104,7
Obuwie skórzane	" "	28.020,0	106,4
<i>Przemysł tłuszczowy i mydlarsko-kosmetyczny</i>			
Mydło do prania w kawałkach	tonna	56.000,0	103,9
Proszki do prania	"	64.500,0	104,7
<i>Przemysł spożywczy</i>			
Mięso z uboju	tys. tonn	820,0	103,9
Konserwy mięsne	" "	39,5	104,2
Ryby morskie (połów)	tonna	130.330,0	117,2
Tłuszcze i oleje jadalne	"	72.500,0	113,6
Cukier	tys. tonn	1.130,0	103,2
Wyroby czekoladowe	" "	17,5	108,0
Piwo	tys. hl	5.973,0	98,2
Wódki i spirytus butelkowany	tys. l 100°	73.400,0	100,0
Wina i miody	tys. l	81.460,0	117,4
Papierosy	mln. szt.	46.000,0	101,3

6. W przemyśle węgla kamiennego powinno się osiągnąć wydobycie w wysokości 97,0 mln. tonn. Realizacja tego programu wydobycia wymaga jeszcze utrzymania w 1959 r. pracy w niedziele (6 niedziel wydobywczych). Produkcję węgla gazowo-koksującego typu 33—38 zakłada się w wysokości 17,7 mln. tonn, to jest o prawie 1 mln tonn ponad przewidywane wykonanie planu 1958 r. Największy przyrost wydobycia powinien nastąpić w typie 34 i wynieść ponad 600 tys. tonn oraz w typie 33 około 300 tys. tonn.

Mimo tak znacznego wzrostu produkcji węgla koksujących — potrzeby koksochemii w tym zakresie nie zostaną w pełni pokryte i zachodzi konieczność importu 700 tys. tonn węgla. W związku z tym jednym z podstawowych zadań przemysłu węglowego będzie stałe zmniejszanie importu węgla koksującego przez wydzielenie węgla typu 34 w kopalniach górnośląskich oraz przyspieszenie oddania do ruchu kopalni Mszana, która ma wydobywać szczególnie cenny dla kraju węgiel typu 35.

W 1959 roku powinna nastąpić dalsza stabilizacja stosunków pracy w kopalniach węgla kamiennego. W celu podniesienia stopnia bezpieczeństwa w kopalniach należy między innymi stosować w szerokim zakresie otorkretowanie chodników, wymianę obudowy drewnianej na wlotowych drogach wentylacyjnych na obudowę niepalną, zakończyć zakładanie instalacji przeciwpożarowych na dole kopalń oraz kontynuować akcję wycofywania światła otwartego.

Ustala się na 1959 rok plan wydajności pracy w wysokości 1180 kg na pracownika-dniówkę.

Dla zapewnienia dalszego wzrostu produkcji węgla należy kontynuować budowę nowych kopalń, a mianowicie Jastrzębie, Moszczenica, Szczygłowice i Staszic, rozpocząć

w 1959 r. budowę kopalni Radoszowy oraz przyspieszyć tempo budowy kopalń rozpoczętych w okresie planu 6-letniego (Mszana, Porąbka, Halemba).

Dla właściwego rozszerzenia frontu węglowego na kopalniach czynnych należy budować nowe poziomy przy założeniu zakończenia cyklu budowy tych poziomów w okresie 5—6 lat.

Dla zapewnienia wykonania w 1959 r. eksportu węgla w wysokości 16 mln. tonn oraz w celu wzmoczenia oszczędności węgla kamiennego w kraju należy:

- w maksymalnym stopniu stosować modernizację urządzeń energetycznych wykorzystując na te cele kredyty bankowe,
- opracować system bodźców ekonomicznych, jak również środków organizacyjnych w ten sposób, aby uzyskać maksimum oszczędności węgla kamiennego,
- dążyć do wykorzystania w większym stopniu paliw tere- nowych (torf, węgiel brunatny, drewno opałowe i inne paliwa odpadowe), jak również gazów, a zwłaszcza gazu ziemnego na cele energetyczne i opał dla ludności,
- przedsięwziąć środki w przemyśle ciężkim w celu poprawienia składu mieszanek koksowych w związku z koniecznością zaoszczędzenia węgla typu 34—37.

7. W przemyśle węgla brunatnego należy osiągnąć wydobyte w wysokości ca 8,3 mln. tonn.

W 1959 r. należy w pełnym zakresie rzeczowym kontynuować budowę kombinatu górniczo-energetycznego w Turowie, mając na uwadze fakt, iż znaczny przyrost mocy energetycznej po 1960 r. opierać się będzie na węglu brunatnym. Tempo prac na odkrywkach turowskich powinno zapewnić osiągnięcie wydobycia węgla brunatnego w wysokości 17 mln. tonn w 1965 r.

W okręgu konińskim należy kontynuować prace przy budowie kombinatu górniczo-energetycznego w zakresie umożliwiającym osiągnięcie wydobycia w roku 1965 w wysokości 8,8 mln. tonn i mocy zainstalowanej do wysokości 435 MW w 1963 r. Należy także rozpocząć prace przygotowawcze do budowy kopalni odkrywkowej Adamów.

8. W zakresie poszukiwań za ropą i gazem należy kontynuować w dalszym ciągu szczegółowe prace geologiczne i geofizyczne w celu jak najlepszego przygotowania nowych terenów dla wierceń.

W związku ze stwierdzeniem istnienia przemysłowych złóż gazu w rejonie Lubaczowa szczególnie ważnym zadaniem dla Ministerstwa Górnictwa i Energetyki oraz Ministerstwa Przemysłu Ciężkiego będzie w 1959 r. przygotowanie i rozpoczęcie eksploatacji tego złoża. Dla eksploatacji gazu ze złoża w rejonie Lubaczowa należy wybudować gazociąg Lubaczów — Jarosław — Rzeszów — Sędziszów do końca 1959 r., a odcinek tego gazociągu na trasie do Jarosławia ukończyć do dnia 1.VII.1959 r. Umożliwi to w pierwszym terminie częściowe przejęcie gazu z Lubaczowa do gazociągu wschodniego, a w drugim terminie do gazociągu centralnego.

O ile dalsze prace wiertnicze potwierdzą istnienie przemysłowych złóż gazu w rejonie Swarzowa koło Dąbrowy Tarnowskiej i w Trześniku koło Mielca, należy przewidzieć wprowadzenie tych kopalń do eksploatacji już w II kwartale 1959 r. z jednoczesną budową odpowiednich gazociągów na trasach Swarzów — Tarnów i Trześnik — Mielec.

W związku z powyższymi założeniami ustala się wzrost wydobycia gazu w 1959 r. do 460 mln. m³ z 384 w 1958 r. oraz znaczne nakłady inwestycyjne na wiercenia i rozbudowę sieci gazociągów.

9. W zakresie energetyki podstawowym zadaniem jest uruchomienie nowych mocy produkcyjnych w ilości 400 MW.

Dla uzyskania powyższego celu szczególne znaczenie ma terminowe oddanie nowych turbozespołów w elektrowniach: Blachownia — 125 MW, Skawina — 100 MW, Łódź II —

55 MW, Bielsko II — 25 MW, Będzin — 20 MW, Kędzierzyn — 15 MW, Jowisz — 16 MW oraz szeregu mniejszych jednostek. Dalszym podstawowym zadaniem energetyki jest rozpoczęcie i kontynuowanie budowy nowych obiektów zabezpieczających pokrycie szybko wzrastających potrzeb energetycznych w najbliższych latach. Do tych obiektów należą nowo rozpoczynane budowy elektrowni Halemba, Łągisza, elektrowni wodnej Solina na Sanie oraz kontynuowanie budowy dużych elektrowni w Turowie koło Zgorzelca, Pomorzanych koło Szczecina, Sierszy koło Krakowa oraz rozbudowa elektrowni Konin. Szczególną uwagę należy zwrócić na terminową budowę elektrowni w kombinacie górniczo-energetycznym w Turowie.

Należy opracować i zrealizować środki umożliwiające znaczne obniżenie strat sieciowych i poprawę jakości energii dostarczanej odbiorcom.

W wyniku postępu technicznego i uruchomienia nowych ekonomicznych elektrowni jednostkowe zużycie węgla umownego w energetyce zawodowej powinno być obniżone z 0,520 kg/kWh w 1958 r. do 0,502 kg kWh w 1959 r.

10. W hutnictwie żelaza założone na rok 1959 tempo wzrostu produkcji stali (7,8%) wykazuje poprawę w stosunku do 2 lat ubiegłych (5,5%). Na jednego mieszkańca zostanie osiągnięta produkcja w wysokości 207 kg wobec 193 kg w 1958 r. i 187 kg w 1957 r.

Przyjęty na 1959 r. wzrost produkcji stali powinien być zapewniony przez uruchomienie VIII 370-tonnowego pieca martenowskiego w Hucie im. Lenina i dwóch 70-tonnowych pieców martenowskich w Hucie Warszawa.

W 1959 r. należy uruchomić walcarkę nawrotną blach na zimno w Hucie im. Lenina oraz dążyć do pełnego opanowania procesu produkcji na walcierce tandem. Produkcja blach walcowanych na zimno w 1959 r. powinna przekroczyć 100 tys. tonn.

W 1959 r. należy zwrócić szczególną uwagę na przygotowanie odpowiedniego frontu inwestycyjnego, zapewniającego wzrost produkcji w latach 1959—1962. W tym celu powinna być rozpoczęta budowa IV wielkiego pieca oraz IX i X pieca martenowskiego w Hucie im. Lenina.

Dla zapewnienia wzrostu produkcji stali jakościowych po 1959 r. należy kontynuować budowę Huty „Warszawa”, koncentrując środki przede wszystkim na walcowni-zgniataczu i walcowni grubej.

Rok 1959 powinien stać się okresem dalszego wprowadzania w hutnictwie postępu technicznego, a mianowicie należy:

- zmniejszyć zużycie koksu na 1 tonnę surówki do 900 kg (w 1958 r. 1020 kg),
- poprawić wskaźnik wykorzystania objętości wielkich pieców do 1,1 m³/t (w roku 1958 — 1,155 m³/t),
- wprowadzić do produkcji gatunki stali (st. — 52) o podwyższonej wytrzymałości,
- wprowadzić w szerszym zakresie walcowanie w tolerancjach minusowych,
- wprowadzić w szerszym zakresie do programu walcowania profile oszczędnościowe.

W I półroczu 1959 r. należy uruchomić ogniową hutę miedzi w Legnicy, a do końca roku przerobić na miedź elektrolityczną całą bieżącą produkcję rud miedzi łącznie z zapasami koncentratów.

Wiercenia geologiczno-poszukiwawcze za rudami miedzi w rejonie Głogowa należy prowadzić w takim tempie, aby na początku drugiego półrocza 1959 r. można było uzyskać dokumentację dostateczną dla projektowania nowych kopalń. Rok 1959 powinien zapoczątkować zakrojone na szeroką skalę prace projektowe i przygotowawcze nad modernizacją hutnictwa cynku w kierunku stopniowej likwidacji przestarzałych hut destylacyjnych o muflach poziomych i oparcia rozbudowy tej gałęzi przemysłu na najbardziej nowoczesnej

technologii. Przeprowadzenie tych zmian ma umożliwić zmniejszenie strat cynku i ołowiu w procesach technologicznych, obniżenie kosztów produkcji oraz radykalny wzrost wydajności pracy i warunków zdrowotnych w hutach.

Należy zapewnić terminową dostawę materiałów i urządzeń do rozbudowy huty aluminium w Skawinie, której terminowe ukończenie w 1960 r. jest niezbędne dla zlikwidowania stale rosnącego importu tego metalu. W związku ze stałym szybkim wzrostem zapotrzebowania na półfabrykaty z aluminium, które poza pokryciem zapotrzebowania na dotychczasowe cele powinny w coraz szerszym zakresie zastępować kosztowne, importowane metale, jak miedź i ołów, należy ukończyć budowę prasowni i ciągarń metali lekkich w Kępcach i doprowadzić ten zakład do pełnej zdolności produkcyjnej wynoszącej 44,5 tys. tonn wyrobów rocznie.

11. Wartość produkcji przemysłu maszynowego w skali całego kraju wzrosła w 1959 r. o 11,6%, w tym wartość przemysłu maszynowego w Ministerstwie Przemysłu Ciężkiego o 13,2%.

Szczególnie duży wzrost powinien nastąpić w zakresie produkcji przeznaczonej na eksport oraz na zaopatrzenie ludności. Eksport wyrobów przemysłu maszynowego powinien wzrosnąć do poziomu 870 mln. rubli.

Szczególną uwagę należy zwrócić na stałe podnoszenie jakości, modernizację oraz opracowanie nowych konstrukcji maszyn i urządzeń odpowiadających aktualnemu poziomowi techniki światowej. W 1959 r. należy przygotować odpowiednie zdolności produkcyjne w celu stworzenia warunków do pokrycia wzrastających potrzeb gospodarki narodowej, a zwłaszcza eksportu w następnych latach. W związku z tym należy uznać, iż podstawowymi inwestycjami w przemyśle maszynowym są:

- rozbudowa stoczni morskich w Gdyni, Gdańsku i Szczecinie,
- rozbudowa zakładów taboru kolejowego w Poznaniu, Chranowie i odlewni staliwa w Myszkowie,
- rozbudowa zakładów budowy maszyn ciężkich w Elblągu, Kielcach, Świętochłowicach, Nysie, Świdnicy i Mińsku Mazowieckim,
- budowa fabryki łożysk tocznych w Poznaniu,
- budowa fabryki transformatorów wielkiej mocy i aparatury trakcyjno-dźwigowej w Łodzi,
- rozbudowa Dolnośląskich Zakładów Maszyn Elektrycznych M-5 we Wrocławiu,
- rozbudowa zakładów wytwórczych instalacji sanitarnych i centralnego ogrzewania.

W przemyśle budowy urządzeń energetycznych należy w 1959 r. stworzyć warunki umożliwiające poważne zwiększenie produkcji w następnych latach, zwłaszcza w zakresie kotłów, turbogeneratorów i transformatorów mocy. W szczególności należy przygotować produkcję kotłów o wydajności 370 i 660 t/h oraz turbogeneratorów o mocy 120 MW, w celu pokrycia potrzeb energetyki na jednostki dużych mocy z produkcji krajowej. Należy podjąć energiczne środki dla usunięcia przyczyn złej realizacji dostaw taboru kolejowego oraz poważnych opóźnień w uruchomieniu produkcji taboru trakcji elektrycznej powodujących duże trudności przewozowe Polskich Kolei Państwowych.

W 1959 r. należy bezwzględnie zapewnić pełne wykonanie zadań produkcji taboru kolejowego i dostarczyć dla potrzeb kraju: 280 wagonów osobowych dla PKP, 10173 wagonów towarowych normalnotorowych, z tego 9125 dla PKP, 28 lokomotyw elektrycznych, z tego 24 dla PKP, oraz 10 elektrycznych jednostek trójczłonowych dla PKP.

W produkcji statków morskich należy zmniejszyć ilość statków z napędem parowym i zapewnić szybki rozwój produkcji nowoczesnych statków o napędzie motorowym.

W 1959 r. należy przekazać do eksploatacji nowe typy statków, a mianowicie: drobnicowce 4300 DWT, chłodnicowce 1630 DWT, kabotażowce 950 DWT oraz rozpocząć budowę trzech dalszych prototypów: zbiornikowca 18000 DWT, statku do przewozu drewna 5700 DWT oraz trawlera przetwórci 1200 DWT. W celu zapewnienia rozwoju produkcji statków motorowych należy rozwijać produkcję silników wysokoprężnych okrętowych głównych i agregatowych.

W przemyśle samochodowym należy rozpocząć seryjną produkcję mikrosamochodów osobowych typu „Mikrus” furgonetek oraz małych samochodów ciężarowych opartych na zespołach samochodu osobowego „Warszawa”. Głównym zadaniem przemysłu maszyn rolniczych jest opanowywanie nowych typów maszyn i narzędzi, szczególnie przeznaczonych dla gospodarstw indywidualnych, rozpoczęcie produkcji seryjnej traktorów o mocy 25 KM oraz wyprodukowanie serii próbnej traktorów jednoosiowych z silnikiem wysokoprężnym o mocy 8 KM.

W zakresie wyrobów instalacyjno-sanitarnych należy zapewnić dalszą poprawę zaopatrzenia.

Szczególną uwagę należy zwrócić na maksymalne zwiększenie produkcji grzejników centralnego ogrzewania i wann kąpielowych.

Do głównych zadań przemysłu maszyn i aparatów elektrycznych należy wykonanie w 1959 r. turboprądnicy o mocy 50000 kW oraz zapewnienie dostaw silników trakcyjnych i aparatury dla pełnego wykonania programu krajowej produkcji taboru trakcji elektrycznej.

Przy realizacji planu na 1959 r. niezbędne jest zapewnienie pełnego wykonania zadań w zakresie produkcji obronnej przy jednoczesnym wykorzystaniu wolnych zdolności produkcyjnych tego przemysłu do produkcji cywilnej, zwłaszcza w zakresie wyrobów rynkowych.

12. W przemyśle chemicznym zakłada się poważny wzrost produkcji, a mianowicie o 14,9% w stosunku do 1958 r.

Wzrost ten umożliwia znaczne polepszenie zaopatrzenia gospodarki narodowej w produkty i półprodukty chemiczne, zwiększenie dostaw artykułów chemicznych i farmaceutycznych na rynek o 12,1%, zwiększenie eksportu chemikali o 10,6% oraz zmniejszenie importu artykułów chemicznych o 3,8%.

Jednakowoż wśród importowanych artykułów chemicznych znajdują się wyroby, których produkcja może być szybko uruchomiona w kraju.

W związku z tym zaleca się podjęcie w przemyśle chemicznym odpowiednich prac, zmierzających do zlikwidowania tego rodzaju importu w latach następnych. Do podstawowych zadań przemysłu chemicznego w 1959 r. należeć będzie:

- oddanie do ruchu oddziału kauczuku syntetycznego o zdolności produkcyjnej 36000 tonn na rok w Zakładach Chemicznych Oświęcim,
- zakończenie budowy i oddanie do ruchu oddziału kwasu siarkowego w Toruniu o zdolności produkcyjnej 100,0 tys. tonn na rok,
- zakończenie budowy i oddanie do ruchu zakładu wzbogacenia siarki w Ogorzelcu o zdolności produkcyjnej ca 30 tys. tonn na rok czystej siarki, przy równoczesnym intensywnym prowadzeniu prac inwestycyjnych w kombinacie siarkowym w Tarnobrzegu, szczególnie w zakresie flotacji i rafinacji siarki,
- osiągnięcie zdolności produkcyjnej fenolu syntetycznego (6.500 tonn na rok) w Nadodrzańskich Zakładach Przemysłu Organicznego Rokita w Brzegu Dolnym,
- osiągnięcie pełnej zdolności produkcyjnej I ciągu polichloru winylu (6.700 tonn na rok) oraz zakończenie budowy i oddanie do ruchu II ciągu o tej samej zdolności produkcyjnej w Zakładach Chemicznych Oświęcim,

- osiągnięcie pełnej zdolności produkcyjnej Azot II, 220 tonn na dobę amoniaku syntetycznego w Zakładach Przemysłu Azotowego Kędzierzyn,
- podjęcie prac celem uruchomienia produkcji syntetycznego włosa oraz dostarczenia co najmniej 100 tonn osłonek sztucznych dla przemysłu spożywczego.

Wskaźniki techniczno-ekonomiczne przemysłu chemicznego wykazują w dalszym ciągu niedostateczny poziom w porównaniu z analogicznymi wskaźnikami krajów o przodującej technice.

W związku z tym należy podjąć prace mające na celu uzyskanie wydawniejszej poprawy w tej dziedzinie.

13. W przemyśle materiałów budowlanych w celu umożliwienia likwidacji w 1960 r. importu cementu należy dopilnować terminowej realizacji programu inwestycyjnego w cementowniach, a w szczególności w zakresie budowy cementowni „Nowa Huta”, „Chelm” i „Wierzbica”. Ponadto należy zapewnić w możliwie najkrótszym terminie wymianę niewłaściwych agregatów i urządzeń w cementowni „Wiek II” doprowadzając ją w końcu 1959 r. do pełnej zdolności produkcyjnej.

W pozostałych gałęziach przemysłu należy zwrócić szczególną uwagę na terminową realizację następujących ważniejszych inwestycji:

- rozbudowa huty szkła płaskiego „Kara” w Piotrkowie,
- rozbudowa huty szkła opakowaniowego w Wołominie,
- budowa cegielni wapienno-piaskowej w Żytkowicach.

Przemysł ceramiki budowlanej powinien zapewnić terminową realizację przebudowy zakładów na produkcję cegły kratówki.

W celu zmniejszenia kosztów oraz uzyskania oszczędności papieru workowego należy kontynuować i rozwijać przewozy cementu luzem. Należy dążyć do dalszego zmniejszenia zużycia paliwa i energii na jednostkę techniczną przy zachowaniu postępowych wymagań technologii produkcji.

Celem zmniejszenia zużycia drewna w budownictwie poważnym zadaniem jest zwiększenie udziału w ogólnej produkcji materiałów podłogowych oszczędnościowych materiałów drzewnych, materiałów z tworzyw sztucznych (m. in. z polichlorku winylu) oraz materiałów pochodzenia mineralnego.

Zaleca się dalsze popieranie lokalnej produkcji materiałów budowlanych z uwzględnieniem miejscowych potrzeb oraz możliwości surowcowych.

14. W przemyśle drzewnym i papierniczym ze względu na występujący deficyt drewna, zainteresowane resorty zużywające drewno powinny dążyć do maksymalnego zaoszczędzenia tego surowca przez szerokie stosowanie materiałów zastępczych. Resorty powinny zwrócić szczególną uwagę na rozwijanie produkcji materiałów zastępujących drewno, jak np. prefabrykowane i stalowe podkłady kolejowe, słupy teleenergetyczne, rusztowania dla budownictwa, stemple stalowe dla górnictwa, niedrzewne materiały podłogowe, oraz materiałów mających na celu zaoszczędzenie i lepsze zużycie surowca drzewnego, jak np. płyty pilśniowe.

W związku z powyższym należy otoczyć szczególną opieką rozbudowę fabryk płyt pilśniowych w Czarnej Wodzie, Konicopolu, budowę nowej fabryki płyt pilśniowych w Przemysłu oraz fabryk płyt wiórowych w Szczecinku i Nidzie.

Ze względu na rosnące zapotrzebowanie rynku i wymagania odbiorców w zakresie niektórych rodzajów mebli należy dążyć do dostosowania tej produkcji do zapotrzebowania, m. in. przez rozszerzenie zdolności produkcyjnych przemysłu meblarskiego oraz poprawienie jakości mebli i wprowadzenie na rynek nowych estetycznych modeli. Głównym zadaniem przemysłu celulozowo-papierniczego w 1959 r. powinno być

zapewnienie terminowej realizacji inwestycji, a w szczególności uruchomienie dalszych oddziałów Fabryki Celulozy w Kostrzynie i osiągnięcie w niej założonego przyrostu zdolności produkcyjnej. Kontynuowanie budowy fabryki papieru w Ostrołęce i uruchomienie w końcu 1959 r. w tej fabryce maszyny do produkcji papieru workowego i maszyny do tekstury falistej, prowadzenie budowy oddziału kartonu w Jeziornej oraz osiągnięcie pełnej zdolności produkcyjnej na maszynie do papieru gazetowego w Fabryce Papieru w Skolwinie.

Ponadto, ze względu na występujący niedobór papierówki, należy również dążyć do maksymalnego zużycia do produkcji celulozy zrzyn tartacznych, których ilość powinna przekroczyć 100 tys. m³.

15. W przemyśle lekkim ilość i jakość produkcji w poszczególnych grupach asortymentowych powinna być dostosowana do potrzeb rynku, dzięki czemu w 1959 r. powinna nastąpić znaczna poprawa w zaspokojeniu potrzeb konsumentów.

Należy w 1959 r. zapewnić szybszy od przeciętnego wzrost produkcji wyrobów odzieżowych i obuwia dla dzieci i młodzieży w celu całkowitego zaspokojenia potrzeb rynku na wymienione asortymenty oraz maksymalnie zwiększyć produkcję wyrobów dziewiarskich dla dzieci i młodzieży.

W zakresie jakości produkcji należy zapewnić polepszenie wyrobów przemysłu włókienniczego i skórzanego oraz dalsze wzbogacenie asortymentu, a w szczególności:

- maksymalnie zwiększyć produkcję tkanin z włókna sztucznego typu „phrix”, zastępujących w użytkowaniu tkaniny wełniane i niektóre asortymenty tkanin bawełnianych,
- znacznie rozszerzyć asortyment produkowanych tkanin lnianych,
- maksymalnie rozszerzać wykańczanie tkanin apreturami uszlachetniającymi, a mianowicie niemnącą, niekurczliwą, wodoodporną i innymi,
- polepszyć jakość i znacznie wzbogacić asortyment wyrobów futrzarskich, przede wszystkim ze skór nutrii,
- wydatnie polepszyć jakość i wzbogacić asortyment galanterii skórzanej, a mianowicie waliz, toreb, teczek, tor-nistrów itp.

W celu lepszego rozpoznania i zaspokojenia potrzeb rynku przez przemysł należy:

- zorganizować w miastach wojewódzkich sklepy fabryczne prowadzone przez zakłady produkujące tkaniny lniane i pakulane,
- zorganizować odpowiednią reklamę tkanin lnianych i pakulanych,
- wyodrębnić w większych miastach z istniejącej sieci detalicznej nadzorowanej przez Ministerstwo Handlu Wewnętrznego pewną ilość sklepów, które będą sprzedawały wyroby futrzarskie, wyroby odzieżowe i galanterię skórzaną pochodzącą wyłącznie z przemysłu państwowego i powiązać bezpośrednio te sklepy z producentami tych wyrobów,
- zorganizować w fabrykach państwowego przemysłu kłuczowego, produkujących wyroby futrzarskie, galanterię skórzaną i wyroby guzikarsko-galanteryjne, bezpośrednią akwizycję, dla rozszerzenia punktów sprzedaży tych wyrobów w istniejącej sieci sklepów Ministerstwa Handlu Wewnętrznego.

Wobec ograniczonych zdolności produkcyjnych w przedsiębiorstwach bawełniarskich i wełniarskich oraz w garbarniach należy w 1959 r. maksymalnie wykorzystać istniejący potencjał produkcyjny przez osiągnięcie wyższych wskaźników wydajności oraz rozszerzyć, zgodnie z planem inwestycyjnym, moce produkcyjne tych przemysłów przez terminowe oddawanie do eksploatacji obiektów rekonstruowanych i nowych.

16. W przemyśle spożywczym należy podnieść stopień wykorzystania surowców, wzmocnić walkę o zmniejszenie strat produkcyjnych oraz położyć duży nacisk na opanowanie i wprowadzenie nowych procesów technologicznych.

W zakresie eksportu artykułów spożywczych należy dążyć do znacznego urozmaicenia asortymentu i obok zwiększenia oraz poprawy jakości eksportu artykułów tradycyjnych, jak bekony, szynki, konserwy, słoń, cukier i jaja, należy usilnie dążyć do wyjścia na rynki zagraniczne z innymi artykułami spożywczymi eksportowanymi dotychczas jedynie w niewielkich rozmiarach, jak wódki, piwo, cukierki, zioła, przetwory owocowo-warzywne, wędliny, drób bity itp.

W przemyśle cukrowniczym należy zapewnić wykonanie planu kontraktacji buraków, szczególnie w drodze zwiększenia powierzchni uprawy w województwach wschodnich i południowych, dążyć do zmniejszenia strat przerobowych oraz do zwiększenia zdolności produkcyjnych cukrownictwa przez dalszą rozbudowę i modernizację cukrowni i urządzeń plantacyjnych.

W przemyśle tłuszczowym należy maksymalnie rozszerzyć produkcję margaryny, a zwłaszcza margaryny mlecznej, której udział w ogólnej produkcji margaryny powinien wzrosnąć do ca 65%, oraz dążyć do zwiększenia zdolności produkcyjnych przez dalszą rozbudowę margarynowni i rafinerii.

W przemyśle tytoniowym należy dążyć do starania dla jak najlepszego asortymentowego pokrycia potrzeb rynku na papierosy ustnikowe gatunku „Nysa” i „Płaskie” oraz uruchomić produkcję nowoczesnych papierosów z filtrem.

W przemyśle piwowarsko-słodowniczym należy zwiększyć zdolności produkcyjne w drodze rozbudowy i odbudowy browarów i słodowni. Szczególnie ważnym zadaniem jest uzyskanie dodatkowych zdolności produkcyjnych w zakresie produkcji siodu. Należy odpowiednio zwiększyć kontraktację jęczmienia browarnianego i cykorii dla pełnego pokrycia zapotrzebowania rynku krajowego i eksportu.

W przemyśle ziemniaczanym należy zwiększyć zdolności produkcyjne przez rozbudowę i modernizację zakładów oraz dążyć do pełnego wykorzystania wszystkich dni dla przerobu ziemniaka w kampanii jesiennej.

W przemyśle owocowo-warzywnym należy dążyć do pełnego wykorzystania i rozszerzenia zdolności produkcyjnych oraz sprawnego zaopatrzenia tego przemysłu w surowiec. Należy opracować i podjąć niezwłoczną realizację programu rozbudowy przemysłu owocowo-warzywnego i przechowalnictwa owoców, tak ażeby zapewnić w najbliższych 3 latach całkowity skup oraz przerób i zabezpieczenie skupionych owoców i warzyw.

W przemyśle mięsnym należy zwrócić uwagę na maksymalne wykorzystanie istniejących zdolności produkcyjnych, zwłaszcza w zakładach będących w gestii wojewódzkich rad narodowych i spółdzielczości. Szczególna uwaga powinna być zwrócona na zwiększenie produkcji konserw, szynek oraz na poprawę jakości wyrobów mięsnych. Należy zwłaszcza przedsięwziąć środki zmierzające do podniesienia jakości produkowanego bekonu, co umożliwi w przyszłości uzyskanie lepszych warunków sprzedaży tego artykułu na rynkach zagranicznych. Należy dążyć również do zwiększenia tuczu przemysłowego ponad ustalenia planu wykorzystując na te cele m. in. obiekty zwolnione przez państwowe gospodarstwa rolne. Należy podjąć odpowiednie środki dla pełnego zaopatrzenia przemysłu konserwowego w puszkę.

W przemyśle jajczarsko-drobiarskim należy rozwijać hodowlę drobiu rzeźnego przy zakładach.

W przemyśle mleczarskim powinno się dążyć do odbioru możliwie całej nadwyżki towarowej mleka, oferowanej przez dostawcę. Należy maksymalnie zwiększyć zdolności produk-

cyjne przez rozbudowę istniejących i budowę nowych zakładów. Należy zwrócić uwagę na poprawę jakości masła, serów oraz twarogów spożywczych, jak również usprawnić dostawy tych artykułów do sieci detalicznej.

W przemyśle koncentratów spożywczych należy rozwinąć produkcję gotowych potraw, polepszyć jakość oraz skierować wysiłki w kierunku zwiększenia mocy produkcyjnej.

W zakresie rybołówstwa morskiego należy dążyć do jak najdalej idącego zmniejszenia procentu deklasyfikacji ryby pochodzącej w szczególności z połowów pozabaltyckich przez lepszą organizację pracy, jak również wypracowanie najbardziej ekonomicznych założeń eksploatacyjnych przy połowach dokonywanych w oparciu o szałki-bazy.

Należy również dążyć do sprawnej realizacji podjętej akcji rozwoju rybołówstwa przybrzeżnego.

W zakresie przemysłu rybnego należy do maksimum wykorzystać surowiec sprotowany do przerobu na wysokiej jakości przetwory rybne.

17. W zakresie przemysłu drobnego i rzemiosła wartość produkcji towarowej w cenach zbytu państwowego przemysłu drobnego powinna wzrosnąć w porównaniu z 1958 r. o 13,2%, a wzrost wartości produkcji towarowej spółdzielczości pracy powinien wynieść według szacunku 11,1%.

Szczególną uwagę przemysł drobny powinien zwrócić na rozwój produkcji rynkowej oraz usług przemysłowych i nieprzemysłowych.

Wartość produkcji rynkowej w państwowym przemyśle terenowym powinna wzrosnąć o 15,8%, a w spółdzielczości pracy o 11%. Należy przy tym jak najbardziej dostosować produkcję przemysłu drobnego do aktualnych potrzeb i wymagań nabywców, urozmaicać asortyment, produkować towary w oparciu o nowe poszukiwane wzory i fasony, zwracać uwagę na jakość i estetykę produkcji, dążąc równocześnie do obniżenia kosztów oraz cen wyrobów i usług. Należy zwłaszcza rozwijać produkcję opartą na surowcach lokalnych, zwłaszcza takich, jak owoce, warzywa, grzyby, jagody, nadwyżki gospodarki hodowlanej i rolnej nie wykorzystywane przez przemysł kluczowy, na surowcach odpadowych, jak odpady żelastwa użytkowego, przedzie odpadkowe i szmaty, odpady przemysłu chemicznego i tłuszczowego, kości, odpady gumowe, żużel paleniskowy, oraz na surowcach zastępczych (zwłaszcza o ile chodzi o przemysł materiałów budowlanych, meblarski i obuwniczy).

Szczególnie należy rozszerzać produkcję przemysłu spożywczego, przemysłu materiałów budowlanych, przemysłu chemicznego, w dziedzinie zaś przemysłu odzieżowego i obuwniczego produkcję odzieży i obuwia dla dzieci i młodzieży.

W państwowym przemyśle terenowym należy zakończyć budowę fabryk obuwia dziecięcego i młodzieżowego w Augustowie, Mławie i Łudowie, uruchamiając w dwóch ostatnich fabrykach produkcję na dwie zmiany. Należy również wybudować przetwórnice owocowo-warzywną w Lipnie oraz rozbudować sieć wytwórni octu i rozlewni kwasu węglowego.

W rzemiośle indywidualnym wzrost liczby warsztatów, ilości zatrudnionych oraz wzrost obrotów szacuje się w stosunku do przewidywanych wyników 1958 r. na około 7,5 — 8,0%.

W dziedzinie rzemiosła indywidualnego należy przede wszystkim popierać rozwój warsztatów świadczących usługi dla ludności, zwłaszcza na wsi, w małych osiedlach i miasteczkach oraz na Ziemiach Zachodnich, jak również takich

rzemiosł usługowych w miastach, których brak jest szczególnie odczuwany, jak np. instalatorstwo elektryczne i wodociągowe, naprawa radioaparatów, sprzętu gospodarstwa domowego, rowerów, mebli itp. Ponadto rzemiosło powinno uzupełniać produkcję rynkową przemysłu uspołecznionego oraz produkować na eksport.

W celu osiągnięcia istotnego postępu w gospodarce narodowej, a zwłaszcza w dziedzinie wydajności pracy, obniżki kosztów oraz wykorzystania istniejących w tym zakresie rezerw, należy w 1959 r. konsekwentnie realizować zadania w zakresie postępu technicznego.

Wymaga to skoncentrowania wysiłków przede wszystkim w dziedzinie zwiększenia wydajności pracy, pogłębienia oszczędności paliw i energii oraz obniżenia zużycia surowców i materiałów we wszystkich gałęziach produkcji.

Równolegle należy znacznie zwiększyć stopień wykorzystania istniejących zdolności produkcyjnych, w szczególności na nowo uruchomionych, wysokowydajnych agregatach, oraz skrócić ich okresy rozruchu. Należy szybciej uruchamiać nowe asortymenty i nowe technologie produkcji.

Konieczne jest dalsze doskonalenie produkcji, transportu wewnątrzzakładowego oraz usprawnienie gospodarki remontowej i innych służb pomocniczych.

Szczególna uwaga powinna być zwrócona na podniesienie jakości produkcji, nowoczesność i lekkość konstrukcji oraz zwiększenie wartości użytkowej i estetyki wyrobów.

Reorganizacja instytutów przemysłowych i nowy system finansowania prac w dziedzinie postępu techniki i badań, obejmujący wszystkie placówki naukowo-badawcze, powinien przyczynić się do poważnej intensyfikacji prac w dziedzinie przygotowania i wdrażania nowej techniki.

Należy rozwijać prace badawcze związane z postępowaniem, a także znacznie szybciej niż dotychczas wprowadzać ich wyniki do produkcji.

C. Rolnictwo i skup.

1. W 1959 r. należy zapewnić dalszy postęp w stwarzaniu warunków umożliwiających wzrost i intensyfikację produkcji rolniczej zarówno w gospodarce rolnej uspołecznionej, jak i indywidualnej. W tym celu należy usprawnić system kredytowania gospodarki chłopskiej, zwiększyć i podnieść poziom pomocy fachowych służb rolnych, oświaty rolniczej oraz zapewnić dalszy wzrost zaopatrzenia rolnictwa w środki produkcji. Należy zapewnić równocześnie prawidłowy kierunek działalności inwestycyjnej w gospodarce indywidualnej, tak aby obok budownictwa gospodarczego i mieszkaniowego rosły nakłady na melioracje i mechanizację rolnictwa.

Należy także stwarzać niezbędne warunki dla dalszego rozwoju spółdzielczości wiejskiej i organizacji kółek rolniczych.

Powinna być zwrócona szczególna uwaga na zwiększenie oddziaływania tych organizacji na podniesienie poziomu i poprawę warunków produkcji rolnej. Z drugiej strony niezbędne jest podjęcie skuteczniejszych wysiłków dla zapewnienia wywiązywania się wsi ze świadczeń wobec Państwa.

2. Przewiduje się, że wartość produkcji globalnej w rolnictwie w cenach porównywalnych osiągnie 168,6 mld. zł, tj. wzrośnie o 4,2% w porównaniu z 1958 r., w tym produkcja

roślinna osiągnie poziom wyższy niż w 1958 r. o 3,8%, a produkcja zwierzęca o 4,7%.

3. Przewiduje się, że wartość produkcji towarowej w cenach porównywalnych osiągnie około 57 mld. zł, tj. wzrośnie o 4,9% w porównaniu z 1958 r., w tym produkcja roślinna o 4,0%, a zwierzęca o 5,3%.

4. Przewiduje się, że plony w podstawowych ziemiopłodach kształtować się będą na następującym poziomie (q/ha):

	1959 plan	% 1959 1958		w %/00 w porównaniu ze średnią z lat 1955—1958
4 zboża	15,2	102,7	104,8	
buraki cukrowe	215	91,5	104,9	
ziemniaki	137	108,7	111,4	

5. Przewiduje się, że zbiory podstawowych produktów roślinnych kształtować się będą następująco (w tys. tonn):

	1959 plan	% 1959 1958		w %/00 w porównaniu ze średnią z lat 1955—1958
zboża ogółem	14.350	101,8	106,1	
buraki cukrowe	8.170	97,2	109,9	
ziemniaki	37.770	108,5	111,9	

6. Przewiduje się, że pogłowie zwierząt gospodarskich według stanu na 30.VI. kształtować się będzie następująco (w tys. sztuk):

	1959		w %/00 1959 1958
	plan		
bydło	8.520	103,8	
w tym: krowy	6.050	102,0	
trzoda chlewna	12.450	104,1	
owce	3.860	99,5	
konie	2.780	101,7	

7. Przewiduje się, że produkcja zwierzęca kształtować się będzie następująco:

	1959		w %/00 1959 1958
	plan		
produkcja żywca w tys. tonn	2.280	102,3	
w tym: żywca wołowego	410	98,8	
żywca wieprzowego	1.665	103,7	
produkcja mleka w mln. l	11.860	105,0	
produkcja wełny w tonnach	9.385	101,0	

8. Przewiduje się osiągnięcie (w roku kalendarzowym) następującej wartości skupu według cen bieżących (w mln. zł):

	1959		w %/00 1959 1958
	plan		
Wartość skupu produktów rolnych ogółem	56.839	109,6	
w tym: gospodarka chłopska	49.521	109,6	

9. Przewiduje się, że skup artykułów roślinnych (łącznie z materiałem siewnym kwalifikowanym) ze zbiorów 1959 r. osiągnie następujące rozmiary (w tys. tonn):

	1959 plan	w %/0/0 1959 1958
a) zboża ogółem	2.430	101,3
b) buraki cukrowe	8.170	97,2
c) oleiste	85	126,9
d) ziemniaki	3.660	122,4

10. Przewiduje się, że skup artykułów zwierzęcych osiągnie następujące rozmiary:

	1959 plan	w %/0/0 1959 1958
a) żywiec ogółem w tys. tonn	1 643	104,7
w tym: wieprzowy w tys. tonn	1.170	106,3
b) mleko w mln. l	4 000	115,5
c) wełna w tonnach	7.500	101,4

Z ogólnej ilości 1170 tys. tonn skupu żywca wieprzowego na dostawy z tuczu przemysłowego przypada 50 tys. tonn. Ministerstwo Przemysłu Spożywczego i Skupu powinno zorganizować przejęcie i przystosować do produkcji zbędne i nie wykorzystane obiekty gospodarcze państwowych gospodarstw rolnych i innych użytkowników oraz powiększyć ilość stanowisk letnich, w celu umożliwienia poza zapewnieniem realizacji planu zwiększenia dostaw tuczu o dalsze około 5 tys. tonn.

11. Zaopatrzenie w nawozy sztuczne ogółem pod zbiory 1959 r. powinno wzrosnąć w przeliczeniu na czysty składnik z 37,7 kg w 1958 r. na 1 hektar zasiewów do 46,7 kg w 1959 r. W tym celu dostawy nawozów sztucznych pod zbiory 1959 r. powinny, w porównaniu ze sprzedażą zrealizowaną w 1958 r., wzrosnąć następująco (w tys. tonn czystego składnika):

	1959 plan	w %/0/0 1959 1958
A. Ogółem (N + P ₂ O ₅ + K ₂ O)	719,0	124,5
a) nawozy azotowe (N)	245,0	123,9
b) nawozy fosforowe (P ₂ O ₅)	184,0	123,7
c) nawozy potasowe (K ₂ O)	290,0	125,5
B. Ogółem wapno nawozowe (w towarze)	500,0	116,3

W celu pełnego wykorzystania całej ilości nawozów sztucznych przeznaczonych pod zbiory 1959 r. i racjonalnego ich stosowania należy szeroko rozwijać akcję masowego poradnictwa, instruktażu i pokazów.

Przedsięwzięcia te, jak również dokonana w końcu 1958 r. obniżka cen powinny zapewnić realizację planu sprzedaży nawozów sztucznych. Należy także zwrócić szczególną uwagę na konieczność znacznego rozszerzenia stosowania nawożenia łąk i wapnowania gleb.

12. Dostawy traktorów dla całego rolnictwa powinny kształtować się następująco (w sztukach):

	1959 plan	w %/0/0 1959 1958
traktory 2-osiowe i gąsienicowe	5 470	116,5
w tym — o mocy 25 KM	5 000	162,2

13. Dostawy traktorów i maszyn rolniczych z przemysłu do sprzedaży rynkowej powinny kształtować się następująco (w sztukach):

	1959 plan	w %/0/0 1959 1958
A. Zaopatrzenie w traktory i silniki		
1. Traktory 2-osiowe i gąsienicowe	2 650	127,5
w tym: o mocy 25 KM	2 400	244,4
2. Silniki spalinowe	20 000	203,7
3. Silniki elektryczne	30 000	157,1
B. Zaopatrzenie w maszyny rolnicze		
1. Siewniki zbożowe w przeliczeniu na 1,5 m	17 800	109,2
2. Kosiarki konne	33 400	148,7
3. Zniwiarki	18 000	134,5
4. Grabie konne	16 600	106,5
5. Sadzarki konne	630	210,0
6. Snopowiązałki konne	3 700	1887,8
7. Snopowiązałki traktorowe	970	156,2
8. Kopaczki konne	34 500	84,3
9. Młocarnie silnikowe czyszczące o wydajności powyżej 5 q/godz.	7 600	324,9

Dostawy niektórych maszyn, m. in. kopaczek, będą w 1959 r. niższe niż w 1958 r. Sprzedaż tych maszyn będzie jednak wyższa od planowanych dostaw w wyniku upłynienia remanentów znajdujących się obecnie w sieci handlu.

W celu zapewnienia pełnego rozprowadzenia przeznaczonych dla rolnictwa maszyn i narzędzi należy podnieść poziom ich dystrybucji, m. in. przez usprawnienia organizacyjne sprzedaży, pokazy maszyn oraz przez wprowadzenie bezpośredniej akwizycji wśród rolników ze strony zakładów produkcyjnych.

Należy rozszerzyć zapoczątkowaną w 1958 r. akcję tworzenia przy gminnych spółdzielniach „Samopomoc Chłopska” punktów wypożyczania maszyn.

W roku 1959 należy również kontynuować takie środki aktywizacji sprzedaży maszyn rolniczych, jak kredyt i sprzedaż ratalna, w rozmiarach i na warunkach określonych w obowiązujących przepisach.

14. Zaopatrzenie wsi w niektóre materiały budowlane powinno osiągnąć następujące rozmiary:

	1959 plan	% 1959 1958
Cement tys. tonn	1 265	101,3
Szkoło ciągnięone w tys. m ²	4 240	114,9
Drewno w przeliczeniu na tarcicę (bez samozaopatrzenia z lasów chłopskich) w tys. m ³	1 245	104,1

15. Przewiduje się, że w ramach państwowych nakładów inwestycyjnych zostanie zelektryfikowanych w 1959 r. około 1 600 jednostek wiejskich. Poza tym w 1959 r. powinny być zakończone pozaplanowe prace elektryfikacyjne rozpoczęte w latach 1956—1957 w około 300 wsiach, finansowane z własnych środków chłopów.

16. W 1959 r. w ramach państwowych nakładów inwestycyjnych powinno nastąpić poważne zwiększenie prac melioracyjnych. Będzie to wymagało wzmocnienia działalności organizacyjnej w kierunku rozwoju chłopskich spółek wod-

nych i rozszerzenia chłopskich czynów melioracyjnych. Dla umożliwienia pełnej realizacji założonego programu prac melioracyjnych konieczne jest zapewnienie planowanych dostaw rurek drenarskich, których produkcja i dystrybucja powinny być otoczone przez wszystkich zainteresowanych należytą opieką.

17. Kredyty dla gospodarki indywidualnej i spółdzielczej wyniosą 2.305 mln. zł, co oznacza wzrost o około 9,8% w porównaniu z przewidywanym wykonaniem planu 1958 r. Przy udzielaniu kredytów inwestycyjnych gospodarstwom chłopskim należy przede wszystkim uwzględnić budownictwo gospodarcze, a w szczególności budowę pomieszczeń inwentarskich i silosów.

18. Dla państwowych gospodarstw rolnych podległych Ministrowi Rolnictwa przyjmuje się następujące ustalenia:

1) Wartość produkcji globalnej (w roku kalendarzowym 1959) wzrośnie szacunkowo o około 6,1%, w tym produkcji roślinnej o około 6,8%, a produkcji zwierzęcej o około 4,1%.

2) Przewiduje się, że plony podstawowych ziemiopłodów kształtować się będą następująco (w q/ha):

	1959 plan	% 1959 1958	% 1959 średnio 1955—1958
4 zboża	15,3	106,3	114,2
ziemniaki	126	127,3	130,8
buraki cukrowe	197	105,9	123,1

3) Poglówie zwierząt gospodarskich według stanu na 30 VI. kształtować się będzie następująco (w tys. szt.):

	1959 plan	% 1959 1958
Bydło ogółem	645	103,9
w tym: krowy	333	107,0
trzoda chlewna	444	73,0

4) Przewiduje się, że skup artykułów roślinnych z państwowych gospodarstw rolnych (łącznie z materiałem siewnym) ze zbiorów 1959 r. osiągnie następujące rozmiary (w tys. tonn):

	1959 plan	% 1959 1958
zboża ogółem	542	100,0
ziemniaki	610	271,1
buraki cukrowe	977	103,4
oleiste	52	142,5

5) Przewiduje się, że skup artykułów zwierzęcych z państwowych gospodarstw rolnych osiągnie następujące rozmiary (w tys. tonn):

	1959 plan	% 1959 1958
żywiec ogółem	85	91,4
w tym: wieprzowy	44	80,0
wołowy	32	106,7
mleko (mln. l)	595	111,4

6) Przewiduje się, że wartość skupu artykułów rolnych (w roku kalendarzowym) osiągnie około 6,2 mld. zł w cenach bieżących, to jest wzrośnie o około 16,3% w porównaniu z przewidywanym wykonaniem planu 1958 r.

D. Leśnictwo.

1. Zgodnie z programem systematycznego ograniczania dotychczasowego poziomu wyrębu drewna, jak również w związku z racjonalniejszym wykorzystywaniem drewna w gospodarce narodowej oraz rozwojem produkcji materiałów zastępujących drewno, ustala się wyrąb grubizny w całym leśnictwie w wysokości 16.163 tys. m³, to jest o 2,3% niżej niż w 1958 roku oraz o 3,6% niżej, niż ustalały to zadania planu 5-letniego dla 1959 roku.

Równocześnie we wszystkich dziedzinach gospodarki narodowej powinny być kontynuowane wysiłki w zakresie oszczędnego zużywania drewna oraz produkcji materiałów zastępujących drewno.

2. Wartość produkcji towarowej leśnictwa powinna wynieść w mln. zł w cenach zbytu:

	1959 plan	% 1959 1958
ogółem wartość produkcji towarowej	11.961,4	96,3
w tym: państwowe gospodarstwa leśne	11.002,6	95,8

3. Pozyskanie drewna według ważniejszych asortymentów w państwowym gospodarstwie leśnym kształtować się będzie następująco (w tys. m³):

	1959 plan	% 1959 1958
drewno iglaste (grubizna)	13 484,4	99,6
w tym: drewno tartaczne	7.779,0	93,0
drewno kopalniakowe	2.277,0	109,8
papierówka czerwona	654,0	90,4
papierówka biała	999,0	102,9
drewno liściaste (grubizna)	1.840,6	86,6
w tym: drewno tartaczne	622,0	65,3
papierówka	210,0	98,9

4. Wywóz drewna z lasu w państwowych gospodarstwach leśnych osiągnie rozmiary 13,96 mln. m³, tj. niżej o 2,6% w porównaniu z 1958 r.

5. Zalesienia i odnowienia sztuczne osiągną poziom 159,8 tys. ha, tj. wzrosną o 7,4% w porównaniu z 1958 r.

E. Transport i łączność.

1. Przewozy ładunków transportem publicznym wewnątrz-krajowym powinny osiągnąć 301,4 mln. tonn, co oznacza wzrost o 3,3% w porównaniu z 1958 r., w tym przewozy ładunków podstawowymi środkami transportu powinny kształtować się następująco:

	1959 plan	% 1959 1958
koleje normalnotorowe w mln. tonn	245,0	103,2
transport samochodowy (PKS) w mln. tonn	41,3	104,8

2. Przewozy pasażerów transportem publicznym wewnątrz-krajowym powinny osiągnąć 1,232,0 mln pasażerów, co oznacza wzrost o 4,0 w porównaniu z 1958 r., w tym prze-

wozy pasażerów podstawowymi środkami transportu powinny kształtować się następująco:

	1959 plan	% 1959 1958
koleje normainotorowe w mln. pasażerów	940,0	101,3
transport samochodowy (PKS) w mln. pasażerów	257,0	115,8

3. Ogólna długość zelektryfikowanych linii kolejowych na koniec 1959 r. powinna wynieść 898 km, co oznacza wzrost o 8,7% w porównaniu z 1958 r.

Powinny być zelektryfikowane odcinki: Gliwice — Łąbędy — Pyskowice (11 km), Gliwice — Łąbędy — 2 para torów (6 km), Katowice Ligota — Tychy Nowe (24 km), węzeł krakowski (31 km).

4. Podstawowe wskaźniki techniczno-ekonomiczne na kolejach powinny kształtować się następująco:

	1959 plan	% 1959 1958
Obrót wagonu towarowego w dobach	4,90	96,8
Zużycie węgla obliczeniowego na 1000 br. tonno-km		
a) w ruchu towarowym w kg	31,0	99,0
b) w ruchu pasażerskim w kg	63,0	98,3

5. Zakłada się w 1959 r. budowę — w ramach planu centralnego — 153 km nowych dróg, przebudowę 142 km dróg oraz budowę 3.290 mb mostów.

6. Wydatki finansowe z budżetu na utrzymanie dróg publicznych powinny osiągnąć poziom 1.492,7 mln. zł, co oznacza wzrost o 12,0% w porównaniu z 1958 r.

Zakłada się przeprowadzenie kapitalnych remontów ze środków państwowych 5.300 km dróg oraz 34.315 mb mostów, co oznacza wzrost w zakresie remontów dróg o 8,2% w porównaniu z 1958 r.

7. Powinno nastąpić zwiększenie stanu floty morskiej z 483,0 tys. DWT w 1958 r. do 515,1 tys. DWT w 1959 r. oraz zwiększenie stanu floty rybołówstwa morskiego o 12 trawlerów i 21 kutrów. Przewozy ładunków flotą powinny osiągnąć 3.858 tys. tona i 14.580 mln. tonno-mil.

8. Wartość usług łączności ogółem według cen bieżących powinna wzrosnąć o 7,5% w porównaniu z 1958 r.

9. Liczba abonentów telefonicznych powinna osiągnąć w 1959 r. stan 481.800 abonentów, co oznacza wzrost w porównaniu z 1958 r. o 39.000 abonentów.

10. Ważnym zadaniem w zakresie łączności jest wykorzystanie istniejących rezerw w miejscowych sieciach i centralach telefonicznych oraz stosowanie w szerszym zakresie zespolonych urządzeń abonenckich.

11. W zakresie automatyzacji międzymiastowego ruchu telefonicznego należy przyspieszyć stosowanie łączny z wybięciem zdalnym.

12. Dla lepszego wykorzystania istniejących kabli dalekosiężnych należy stosować w szerszym zakresie telefonię wielokrotną.

F. Inwestycje, budownictwo i kapitalne remonty.

1. Przyjmuje się, że globalne rozmiary nakładów inwestycyjnych w całej gospodarce narodowej wyniosą w 1959 r. według cen obowiązujących na dzień 1.I.1959 r. 78,5 mld. zł. W cenach porównywalnych 1958 r. oznacza to wzrost nakładów w 1959 r. o 11,9% w porównaniu z 1958 r.

Udział inwestycji netto (według cen na dzień 1.I.1959 r.) w dochodzie narodowym do podziału wyniesie 17,6%, natomiast według cen 1958 r. udział ten wyniesie 16,9% w porównaniu z 15,5% w 1958 r. (nakłady inwestycyjne według cen z 1.I.1959 r. uwzględniają wzrost cen wprowadzony z dniem 1.I.1959 r. na maszyny, urządzenia i środki transportowe pochodzące z importu, co jest niezbędne ze względu na konieczność dostosowania tych cen do poziomu cen światowych i innych cen krajowych).

2. Przyjmuje się, że globalne nakłady inwestycyjne w jednostkach państwowych i spółdzielczych — poza rolniczą spółdzielczością produkcyjną i spółdzielczością mieszkaniową — wyniosą w 1959 r. ogółem 65,0 mld. zł, to jest wzrosną o 11,0% w porównaniu z 1958 r.

3. Ocenia się, że ogólna kwota nakładów na inwestycje w gospodarce indywidualnej chłopskiej i spółdzielniach produkcyjnych, w budownictwie mieszkaniowym i prywatnym rzemiośle i usługach wyniesie około 13,5 mld. zł, co stanowi wzrost o 16,0% w porównaniu z 1958 r.

Przyjmuje się, że w ramach tej kwoty nakłady inwestycyjne w gospodarce chłopskiej (łącznie ze spółdzielczością produkcyjną) wyniosą około 8,4 mld. zł, to znaczy wzrosną o 6,4% w porównaniu z 1958 r., natomiast nakłady inwestycyjne na budownictwo mieszkaniowe ludności (łącznie ze spółdzielczością mieszkaniową) wyniosą 4,3 mld. zł, co oznacza wzrost o 52,9% w porównaniu z 1958 r. W ramach tych kwot pomoc kredytowa Państwa dla rolnictwa wyniesie 2.305 mln. zł, to jest wzrosnie o 9,8% w porównaniu z 1958 r., a dla budownictwa mieszkaniowego ludności — 1.831 mln. zł, to jest o około 50,0% więcej niż w 1958 r.

4. Zakłada się, że struktura podziału nakładów inwestycyjnych według działów gospodarki narodowej ukształtuje się następująco w %/0/0:

	1958	1959
Ogółem gospodarka narodowa	100	100
w tym:		
Przemysł	37,9	39,5
Wykonawstwo budowlane	2,6	1,9
Rolnictwo	13,3	12,8
Leśnictwo	0,3	0,3
Transport i łączność	9,1	9,0
Obrót towarowy	3,0	2,8
Gospodarka komunalna	3,0	3,6
Budownictwo mieszkaniowe	23,8	22,8
w tym:		
w miastach i osiedlach	17,7	17,5
na wsi w gospodarce chłopskiej	4,9	4,6
urządzenia socjalne i kulturalne	5,8	6,2
Inne	1,2	1,1

5. Ogólna suma nakładów na inwestycje scentralizowane w jednostkach państwowych objętych planem centralnym wyniesie 38,4 mld. zł, z czego nakłady na roboty budowlano-montażowe 22,8 mld. zł.

6. Ogólna suma nakładów na inwestycje scentralizowane w jednostkach państwowych objętych planami terenowymi wyniesie 11,9 mld. zł, z czego nakłady na roboty budowlano-montażowe 10,5 mld. zł.

7. Przewiduje się, że globalne rozmiary nakładów na inwestycje zdecentralizowane w jednostkach państwowych wyniosą 12,1 mld. zł, z tego:

objętych planem centralnym	9,3 mld. zł,
objętych planami terenowymi	2,8 mld. zł.

8. Nakłady w jednostkach spółdzielczych — poza rolniczą spółdzielczością produkcyjną oraz spółdzielczością mieszkaniową — wyniosą 2,7 mld. zł. W ramach tych inwestycji określa się pomoc kredytową Państwa na kwotę 0,3 mld. zł.

9. Przewiduje się, że globalne nakłady na kapitalne remonty środków trwałych w gospodarce uspołecznionej wyniosą 14,1 mld. zł, tj. osiągną wzrost o 9,5% w porównaniu z 1958 r.

10. W wyniku przyjętego programu inwestycyjnego i remontowego przewiduje się, że ogólne rozmiary robót budowlanych w kraju osiągną wielkość około 63,3 mld. zł, to jest wzrosną o 12,4% w stosunku do 1958 r., w tym wartość robót realizowanych dla gospodarki uspołecznionej wyniesie około 53,0 mld. zł, to jest wzrośnie o 11,8%.

11. Zobowiązuje się Radę Ministrów i prezydium rad narodowych do wzmocnienia i dalszego pogłębienia w 1959 r. osiągnięć reformy budownictwa dokonanej w 1958 r.

12. W związku ze znacznym wzrostem budownictwa i trudnościami w zakresie siły roboczej zobowiązuje się Radę Ministrów i prezydium rad narodowych do zapewnienia odpowiednich warunków organizacyjnych i technicznych dla dalszego rozwoju budownictwa uprzemysłowionego przy jednoczesnej wydajnej obniżce jego kosztów.

13. Rada Ministrów i prezydium rad narodowych zapewnią rozwinięcie intensywnego szkolenia wykwalifikowanych robotników i rzemieślników budowlanych.

G. Handel wewnętrzny.

1. Obroty detaliczne handlu uspołecznionego ogółem w cenach z I.VII.1958 r. powinny wynieść 210.500 mln. zł, co oznacza wzrost o 9,2% w porównaniu z 1958 r. w cenach bieżących.

Przewiduje się, że wzrost ten w cenach porównywalnych wyniesie około 9,1%.

2. Przewiduje się, że z ogólnej kwoty obrotów detalicznych na obroty detalu organizacji handlowych (łącznie z oddziałami zaopatrzenia robotniczego) przypadnie 185.182 mln. zł, co oznacza wzrost o 9,4% w porównaniu z 1958 r. w cenach bieżących, a na obroty zakładów gastronomicznych (prowadzonych przez organizacje handlowe, oddziały zaopatrzenia robotniczego i zakłady pracy) przypadnie 13.530 mln. zł, co stanowi wzrost o 5,8%.

Przewiduje się, że obroty detalu i zakładów gastronomicznych organizacji handlu spółdzielczego osiągną ogółem około 106.133 mln. zł, z tego Centrala Rolnicza Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” około 57.759 mln. zł. Oznacza to wzrost obrotów detalu i zakładów gastronomicznych handlu spółdzielczego o około 10,1% w porównaniu z 1958 r. w cenach bieżących.

3. Wartość towarów ogółem przeznaczonych na pokrycie obrotów detalicznych i przyrostu zapasów w aparacie handlu wyniesie 219.740 mln. zł, co oznacza wzrost o 8,2% w porównaniu z 1958 r. (w cenach z I.VII.1958 r.). Wartość towarów w artykułach żywnościowych wzrośnie o 6,7% w porównaniu z 1958 r., a w artykułach przemysłowych o 9,3%.

4. Ustala się, że zaopatrzenie rynku w podstawowe artykuły przez handel uspołeczniony powinno kształtować się następująco:

Jednostka	1959 plan	% 1959 1958	
Mąka pszenna rynkowa	tys. tonn	290	103,0
Kasza jęczmienna	" "	88	106,0
Mięso i przetwory na sprzedaż ogółem	" "	762,5	107,4
Tłuszcze zwierzęce	" "	118,0	100,4
Masło śmietankowe	" "	75	109,2
Tłuszcze roślinne	" "	58	109,4
w tym: margaryna mleczna	" "	30	125,0
Jaja	mln. szt.	1.210	115,1
Mleko spożywcze	mln. l	710	111,0
Cukier	tys. tonn	637,5	106,7
Tkaniny wełniane	mln. mb	74,2	103,2
Tkaniny bawełniane	" "	443,9	103,4
Tkaniny jedwabne	" "	99,8	106,7
Obuwie skórzane	mln. par	38,1	113,4
Obuwie gumowe	" "	19,7	98,5
Motocykle, skutery i motorowery	tys. szt.	178	127,1
Rowery (bez dzieciennych)	" "	884	133,0
Odbiorniki radiowe	" "	753	106,4
Telewizory	" "	155	187,2
Pralki elektryczne	" "	346	150,9
Tarcica iglasta	tys. m ³	1.100	98,0
Cement	tys. tonn	1.500	103,6
Materiały ścienne	mln. jednostek ceramicznych	1.258	134,5
Wapno budowlane	tys. tonn	600	116,5
Węgiel kamienny (bez deputatów)	" "	8.450	97,5

5. Zobowiązuje się organizacje handlowe do rozszerzenia nowoczesnych form handlu. W szczególności w 1959 r. należy zorganizować w handlu uspołecznionym co najmniej 500 sklepów samoobsługowych, co najmniej 300 sklepów przemysłowych opartych na zasadzie preselekcji oraz co najmniej 10 dużych ogólnomiejskich barów samoobsługowych. Ponadto w ciągu 1959 r. należy zainstalować w handlu detalicznym co najmniej 3.800 szaf chłodniczych i 1.200 lad chłodniczych.

6. W związku ze znacznym wzrostem produkcji i sprzedaży materiałów budowlanych i instalacyjnych należy usprawnić ich sprzedaż dla ludności przede wszystkim przez rozszerzenie sieci specjalnych składów i sklepów branżowych oraz podniesienie fachowości obsługi w tej dziedzinie.

H. Handel zagraniczny.

1. Wartość eksportu ogółem powinna wynieść 4.413,7 mln. rubli, co stanowi wzrost w porównaniu z 1958 r. o 4,3%. W tej liczbie eksport maszyn, urządzeń i środków transportowych powinien wynieść co najmniej 1.180,0 mln. rubli, co stanowi wzrost w porównaniu z 1958 r. o 3,5%.

2. Wartość importu ogółem powinna wynieść 5.212,4 mln. rubli, co stanowi wzrost w porównaniu z 1958 r. o 8,5%. W tej liczbie import maszyn, urządzeń i środków transportowych powinien wynieść 1.562,7 mln. rubli, co stanowi wzrost w porównaniu z 1958 r. o 23,6%.

3. Przewiduje się, że struktura handlu zagranicznego kształtować się będzie następująco:

a) w zakresie eksportu

	w %
ogółem	100,0
w tym:	
maszyny, urządzenia i środki transportu	26,8
surowce i materiały pomocnicze	47,5

	w %/0
artykuły żywnościowe i surowce do produkcji artykułów żywnościowych	18,3
artykuły konsumpcyjne przemysłowe	4,7
różne maszyny, urządzenia i towary konsumpcyjne	2,7

b) w zakresie importu

	1959	%/0 1959
ogółem	100,0	plan 1958
w tym:		
maszyny, urządzenia i środki transportu	30,0	
surowce i materiały pomocnicze	49,8	
artykuły żywnościowe i surowce do produkcji artykułów żywnościowych	13,8	
artykuły konsumpcyjne przemysłowe	6,4	

Udział maszyn i urządzeń w wartości importu ogółem jest większy od udziału maszyn i urządzeń w ogólnej wartości eksportu w związku ze wzmoczeniem wysiłku inwestycyjnego gospodarki narodowej w 1959 r.

4. Zwiększenie eksportu rolno-spożywczego w planie handlu zagranicznego, obok znacznego wzrostu eksportu maszyn i urządzeń, jest jednym z istotnych warunków wykonania Narodowego Planu Gospodarczego na 1959 r.

W związku z tym powinno być zapewnione terminowe wykonanie inwestycji w przemyśle rolno-spożywczym, jak też nie należy dopuszczać w ciągu roku do obniżenia globalnych zadań eksportowych.

5. Wykonanie planu eksportu i importu w roku 1959 wymaga szczególnego wysiłku w kierunku zmniejszenia zapasów i uwzględnienia przy imporcie maszyn i surowców stanu posiadanych zapasów oraz możliwości pełniejszego wykorzystania surowców krajowych i posiadanego potencjału produkcyjnego. Konieczne jest również zapewnienie terminowego i dobrego jakościowo wykonania zamówień eksportowych.

I. Urządzenia socjalne i kulturalne.

1. W zakresie oświaty i wychowania podslawowe wskaźniki kształtować się będą następująco (w tys.):

	1959	%/0 1959
	plan	1958
a) Liczba dzieci w przedszkolach	376,2	104,9
z tego: plan centralny	115,1	104,4
plan terenowy	261,1	105,2
b) Liczba korzystających z wczasów dla młodzieży i dzieci ogółem	839,7	109,2
z tego: plan centralny	565,7	107,3
plan terenowy	274,0	113,4
c) Liczba uczniów w szkołach podstawowych	4.521,6	106,6
d) Liczba uczniów w szkołach podstawowych specjalnych	47,6	128,0
e) Liczba oddziałów	178,7	105,8
f) Liczba uczniów w klasie VIII liceów ogólnokształcących	73,1	107,4
g) Liczba uczniów w I klasie szkół zawodowych	155,8	111,6
z tego: plan centralny	132,9	111,7
plan terenowy	22,9	110,6
h) Liczba miejsc w internatach przy szkołach zawodowych	157,6	102,8
z tego: plan centralny	112,2	103,0
plan terenowy	45,4	102,3

2. Liczba studentów na 1 roku studiów-dziennych wyniesie ogółem 22,3 tys. osób, co stanowi spadek o 8,6% w porównaniu z 1958 r.

3. Liczba tomów książek, które mają być zakupione dla bibliotek powszechnych w 1959 r., wyniesie 2.122,9 tys. tomów, co stanowi wzrost o 13,7% w porównaniu z 1958 r.

4. Produkcja filmów kształtować się będzie następująco:

	1959	%/0 1959
	plan	1958

a) Liczba wyprodukowanych fabularnych filmów długometrażowych
 19 | 100,0 |

b) Liczba wyprodukowanych filmów średnio i krótkometrażowych
 324 | 104,5 |

5. Liczba łóżek na koniec roku w szpitalach, zakładach psychiatrycznych i sanatoriach przeciwgruźliczych wyniesie (w tys. łóżek):

	1959	%/0 1959
	plan	1958

a) Szpitale
 135,1 | 106,9 |

z tego: plan centralny
 18,7 | 102,2 |

plan terenowy
 116,4 | 107,8 |

b) Zakłady psychiatryczne
 30,8 | 107,7 |

z tego: plan centralny
 16,2 | 112,5 |

plan terenowy
 14,6 | 102,8 |

c) Sanatoria przeciwgruźlicze
 24,0 | 103,4 |

z tego: plan centralny
 1,6 | 111,8 |

plan terenowy
 22,4 | 102,8 |

6. Średnia roczna liczba łóżek w szpitalach i zakładach psychiatrycznych wyniesie (w tys. łóżek):

	1959	%/0 1959
	plan	1958

a) Szpitale (bez zakładów psychiatrycznych) — ogółem
 133,2 | 103,1 |

z tego: plan centralny
 18,7 | 101,6 |

plan terenowy
 114,5 | 103,3 |

b) Zakłady psychiatryczne
 30,5 | 105,2 |

z tego: plan centralny
 15,9 | 110,4 |

plan terenowy
 14,6 | 100,0 |

7. Roczna liczba godzin pracy lekarzy medycyny i dentyków w łącznictwie otwartym wyniesie (tys. godzin):

	1959	%/0 1959
	plan	1958

a) lekarzy medycyny
 33.561,7 | 169,7 |

w tym: plan terenowy
 30.234,3 | 109,7 |

b) lekarzy dentyków
 16.111,5 | 108,3 |

w tym: plan terenowy
 15.025,6 | 108,3 |

8. Liczba miejsc w żłobkach stałych kształtować się będzie następująco (tys. miejsc):

	1959	%/0 1959
	plan	1958

Liczba miejsc — ogółem
 52,3 | 104,6 |

z tego: plan centralny
 24,2 | 105,2 |

plan terenowy
 28,1 | 104,5 |

9. Liczba miejsc na koniec roku w instytucjach pomocy społecznej zamkniętej ogółem wyniesie 36,6 tys. miejsc, co stanowi wzrost o 6,7% w porównaniu z 1958 r.

10. Zaleca się Radzie Ministrów i prezydiom rad narodowych przedsięwzięcie środków mających na celu przeciwdziałanie istniejącym w ostatnim czasie tendencjom do nieuzasadnionej likwidacji przyzakładowych urządzeń socjalnych, a zwłaszcza przedszkoli i żłobków.

Jeżeli likwidacja taka jest uzasadniona brakiem odpowiedniej ilości dzieci spośród pracowników danego zakładu pracy, należy dążyć, aby urządzenia te były przejmowane przez rady narodowe i wykorzystywane zgodnie z dotychczasowym przeznaczeniem dla potrzeb miejscowej ludności.

J. Zatrudnienie, wydajność pracy i płace.

1. Przewiduje się, że liczba zatrudnionych w gospodarce socjalistycznej (bez spółdzielni produkcyjnych) wyniesie średnio rocznie 7.022,0 tys. osób, co stanowi wzrost o 2,3% w porównaniu z 1958 r., w tym:

	Jednostka miary	1959 plan	% 1959 1958
w przemyśle	tys. osób	2.986,2	101,8
w rolnictwie (bez spółdzielni produkcyjnych)	" "	424,8	95,9
w leśnictwie	" "	149,0	104,4
w tym: pracownicy stali	" "	89,1	101,2
w transporcie i łączności	" "	633,1	103,2
w budownictwie	" "	760,0	105,6
w obrocie towarowym	" "	718,5	103,2
w usługach socjalnych i kulturalnych	" "	740,1	104,4
w gospodarce komunalnej	" "	193,0	110,3

2. Zakłada się, że wydajność pracy w przemyśle liczona na pracownika ogółem wzrośnie o 5,6%, a w uspołecznionych przedsiębiorstwach budowlano-montażowych o 5,1% w porównaniu z 1958 r.

Przewiduje się, że przyjęty w tej wysokości wzrost wydajności pracy pokryje w 76% w przemyśle, a w przedsiębiorstwach budowlano-montażowych, zwiększenie wartości produkcji przyjętej w Narodowym Planie Gospodarczym na 1959 r.

3. Fundusz płac ogółem w gospodarce socjalistycznej wzrośnie o 8,7 mld. zł w porównaniu z 1958 r. i wyniesie 141,2 mld. zł, co stanowi wzrost o 6,5%.

Z założonego wzrostu funduszu płac w wysokości 8,7 mld. zł — 2,7 mld. zł przypada na różnicę pomiędzy całorocznymi kosztami regulacji płac, dokonanych w 1958 r., a rzeczywistymi wydatkami z tego tytułu, poniesionymi w 1958 r. Pozostała część przyrostu przeznaczona jest na opłacenie zwiększonego zatrudnienia (około 3,0 mld. zł) oraz na wzrost średniej płacy z tytułu wzrostu wydajności pracy i podwyższenie kwalifikacji pracowników (około 3,0 mld. zł).

Fundusz płac ogółem w poszczególnych działach gospodarki narodowej (bez spółdzielni produkcyjnych) powinien kształtować się następująco:

	Jednostka miary	1959 plan	% 1959 1958
w przemyśle	mld zł	63,5	105,7
w rolnictwie	" "	5,9	100,5
w budownictwie	" "	16,7	103,8
w transporcie i łączności	" "	11,6	104,6
w obrocie towarowym	" "	12,5	104,7
w usługach socjalnych i kulturalnych	" "	13,2	116,7
w gospodarce komunalnej i mieszkaniowej	" "	3,3	109,0

4. Podstawowym kierunkiem polityki zatrudnienia w 1959 r. powinno być dalsze zmniejszanie istniejących nadal

w poszczególnych dziedzinach gospodarki narodowej przerosów zatrudnienia. Zadanie to powinno być realizowane przede wszystkim w drodze intensywnego wprowadzania postępu technicznego oraz przez stałe ulepszanie organizacji pracy przedsiębiorstw.

Uzyskanie tą drogą dalszych oszczędności pracy jest niezbędne przede wszystkim dla umożliwienia dopływu pracowników do gałęzi produkcji odczuwających ich brak, dla poprawy wydajności pracy i dyscypliny pracy, jak również dla polepszenia ogólnych wyników działalności gospodarczej przedsiębiorstw.

Sytuacja w dziedzinie zatrudnienia w 1959 r. wymagać będzie znacznego polepszenia pracy przyzwoitych rad narodowych w zakresie stosowania planowej polityki rozdziału siły roboczej odpowiadającej ogólnym potrzebom gospodarki narodowej i sytuacji na danym terenie. W szczególności konieczne jest zwiększenie aktywizacji zawodowej kobiet.

Wobec stałego niedoboru siły roboczej na Śląsku niezbędne jest podjęcie na tym terenie szczególnych środków zmierzających do zmniejszenia zapotrzebowania na robotników, jak również do zapewnienia ich dopływu w rozmiarach, gwarantujących wykonanie ustalonych w Narodowym Planie Gospodarczym na 1959 r. zadań, zwłaszcza w zakresie przemysłu i budownictwa.

Rozdział IV.

Podstawowe zadania planu terenowego na 1959 r.

A. Przemysł terenowy.

1. Przewiduje się, że wartość produkcji towarowej w cenach zbytu przemysłu socjalistycznego planowanego terenowo wyniesie 74.420,7 mln. zł, co stanowi wzrost o 10,6% w porównaniu z 1958 r.

2. Ustala się, że produkcja cegły palonej i sączków drewnarskich w państwowym przemyśle terenowym powinna kształtować się następująco:

Wyszczególnienie	Cegła ogółem mln. szt.	Sączki palone w przeliczeniu na 5 cm w mln. szt.	Sączki glinko-cementowe w mln. szt.
Polska ogółem	2.347,6	36,7	7,81
m. st. Warszawa	—	—	—
m. Łódź	31,0	—	0,44
woj. białostockie	62,0	0,2	0,40
" bydgoskie	108,5	1,0	0,50
" gdańskie	130,0	1,4	0,50
" katowickie	258,0	2,8	0,50
" kieleckie	96,5	1,0	0,20
" koszalińskie	39,0	0,5	0,80
" krakowskie	118,6	3,8	0,40
m. Kraków	16,7	0,5	—
woj. lubelskie	98,5	0,4	0,50
" łódzkie	198,0	3,0	0,40
" olsztyńskie	55,0	0,5	0,40
" opolskie	223,3	2,4	0,40
" poznańskie	232,0	7,7	0,40
m. Poznań	49,7	1,4	0,27
woj. rzeszowskie	162,0	4,0	0,15
" szczecińskie	48,0	0,3	0,40
" warszawskie	149,5	3,0	0,40
" wrocławskie	175,0	1,3	0,60
m. Wrocław	—	—	—
woj. zielonogórskie	96,3	1,5	0,15

3. Ustala się, że wskaźnik funduszu płac w państwowych przedsiębiorstwach przemysłu terenowego w stosunku do wartości produkcji towarowej powinien kształtować się następująco: %/0/0

Wyszczególnienie	Woj. Zarz. Przemysłu	Woj. Zarz. Przemysłu Teren. (Materiałów Budowlanych*)	Woj. Zarz. Młynów	Woj. Zarz. Handlu (Przemysłu Piekarniczego)
Polska — ogółem	19,1	40,4	3,56	13,54
m. st. Warszawa	18,3	—	—	14,86
m. Łódź	15,4	39,3	—	14,40
woj. białostockie	20,7	44,4	22,12	12,49
„ bydgoskie	18,5	41,7	3,46	13,20
„ gdańskie	19,1	40,6	2,74	13,60
„ katowickie	18,8	39,1	2,62	12,94
„ kieleckie	20,2	42,8	8,72	12,40
„ koszalińskie	19,0	39,7	3,68	5,90
„ krakowskie	21,5	42,8	4,75	—
m. Kraków	20,2	42,4	—	14,26
woj. lubelskie	23,3	41,8	5,22	13,54
„ łódzkie	21,8	44,5	3,54	13,50
„ olsztyńskie	21,7	39,3	3,73	—
„ opolskie	18,1	34,4	2,76	—
„ poznańskie	16,6	40,7	3,00	9,20
m. Poznań	16,8	32,9	—	14,30
woj. rzeszowskie	20,8	40,8	8,32	10,60
„ szczecińskie	23,8	38,1	2,93	12,60
„ warszawskie	19,8	41,4	5,36	5,20
„ wrocławskie	17,8	39,8	2,65	13,60
m. Wrocław	17,6	—	—	15,24
woj. zielonogórskie	18,7	38,6	3,67	7,63

*) dotyczy grupy przemysłowej.

4. W celu lepszego zaopatrzenia ludności w artykuły powszechnego użytku produkowane przez przemysł terenowy rady narodowe powinny zwrócić szczególną uwagę na dostosowanie produkcji przeznaczonej na rynek do lokalnych potrzeb ludności.

5. Rady narodowe przy planowaniu rozwoju przemysłu terenowego, a w szczególności przy organizowaniu nowych stanowisk pracy, powinny uwzględniać potrzebę aktywizacji gospodarczej małych miast i miasteczek posiadających nadwyżki siły roboczej oraz wykorzystywać nieczynne obiekty przemysłowe nadające się do uruchomienia zwłaszcza na terenach Zachodnich.

6. Wobec tego, że przemysł terenowy w minimalnym stopniu produkuje na cele eksportowe, rady narodowe powinny dążyć do zwiększenia produkcji przeznaczonej na eksport.

B. Rolnictwo.

1. Nakłady na inwestycje scentralizowane w rolnictwie planowanym terenowo wyniosą ogółem 2.566,4 mln. zł (w tym rezerwa resortowa 545,5 mln. zł), co stanowi wzrost o 8,5% w porównaniu z 1958 r. Nakłady na melioracje wyniosą 1.346,3 mln. zł (w tym 336 mln. zł z rezerwy resortowej), co stanowi wzrost o 36% w porównaniu z 1958 r.

2. W wyniku realizacji nakładów inwestycyjnych, o których mowa w ust. 1 (bez uwzględnienia nakładów z rezerwy resortowej), uzyska się:

- zmeliorowanie 43,8 tys. ha gruntów ornych i 43,3 tys. ha łąk i pastwisk,
- wykonanie 2.086,9 km melioracji podstawowych,
- zelektryfikowanie około 1 600 jednostek wiejskich, 201 gospodarstw państwowych i 32 spółdzielni produkcyjnych.

3. W celu zahamowania spadku pogłowia cieląt rady narodowe powinny zapewnić środki z budżetów terenowych na organizację konkursów wychowu cieląt i premiowanie rolników za wychów cieląt oraz udzielać pomocy kółkom rolniczym w organizowaniu związków hodowców bydła.

4. W celu właściwego wykorzystania urządzeń wodno-melioracyjnych i zwiększenia bazy paszowej rady narodowe powinny organizować zespoły melioracyjne, łąkarskie, spółki wodne itp. oraz udzielać im pomocy w utrzymywaniu wysokiej sprawności urządzeń melioracyjnych oraz pielęgnowaniu łąk i pastwisk.

C. Drogi lokalne.

1. Nakłady na inwestycje scentralizowane przeznaczone przez rady narodowe na budowę dróg i mostów lokalnych wyniosą 242,6 mln. zł, w tym na usunięcie szkód powodzą z 1958 r. 74 mln. zł.

2. W wyniku realizacji nakładów inwestycyjnych wybuduje się 190 km dróg o nawierzchni twardej oraz 3.825 mb. mostów.

3. Przewiduje się, że na utrzymanie dróg i mostów lokalnych rady narodowe przeznaczą z budżetów terenowych ponad 300 mln. zł (oprócz funduszu gromadzkiego), co stanowi wzrost o około 39,0% w porównaniu do przewidywanego wykonania planu 1958 r. Nakłady te pozwolą na odnowę 1.140 km dróg o nawierzchni twardej i na objęcie remontem cząstkowym przeszło 3.300 tys. m² powierzchni dróg.

4. Dla polepszenia sytuacji, zwłaszcza na drogach gromadzkich, rady narodowe powinny w większym stopniu, niż założyły w planach gospodarczych na 1959 r., wykorzystywać środki z funduszy gromadzkich na ten cel.

D. Inwestycje terenowe.

1. Ogólna suma nakładów na inwestycje scentralizowane w gospodarce państwowej planowanej terenowo łącznie z rezerwami resortowymi wyniesie 13.247,7 mln. zł, co stanowi wzrost o 11% w porównaniu z 1958 r.

Nakłady na roboty budowlano-montażowe wyniosą 11.662,3 mln. zł. Podział powyższych kwot na województwa i miasta wydzielone przedstawia się następująco:

	Inwestycje scentralizowane ogółem w mln. zł.	w tym: nakłady na roboty budowlano-montażowe w mln. zł.
m. st. Warszawa	1.436,7	1.271,1
m. Łódź	624,2	567,8
woj. białostockie	457,4	416,5
„ bydgoskie	444,5	387,8
„ gdańskie	577,8	495,2
„ katowickie	1.630,0	1.493,2
„ kieleckie	563,5	507,7
„ koszalińskie	288,8	240,5
„ krakowskie	627,4	558,8
m. Kraków	359,1	329,6
woj. lubelskie	594,7	507,0
„ łódzkie	446,2	394,5
„ olsztyńskie	362,0	305,0
„ opolskie	289,6	244,6
„ poznańskie	402,7	337,3
m. Poznań	185,1	162,7
woj. rzeszowskie	481,3	433,9
„ szczecińskie	424,9	375,6
„ warszawskie	704,3	619,4
„ wrocławskie	440,5	378,9
m. Wrocław	203,6	183,4
woj. zielonogórskie	317,8	263,5
rezerwy resortowe	1.385,8	1.188,5

2. Przewiduje się, że globalne rozmiary nakładów na inwestycje zdecentralizowane finansowane ze środków własnych przedsiębiorstw i instytucji oraz z kredytów bankowych i budżetowych wyniosą w gospodarce planowanej terenowo 2.833 mln. zł.

3. W związku z poważnym rozszerzaniem się akcji podejmowania przez ludność czynów społecznych upoważnia się Radę Ministrów do ewentualnego przydzielenia radom narodowym dodatkowych kwot, jako finansowej pomocy Państwa na realizację czynów społecznych, o ile dotychczas przyznane kwoty na ten cel okażą się niewystarczające.

E. Obrót detaliczny.

1. Wartość obrotów detalicznych ogółem kształtować się będzie następująco:

Wyszczególnienie	Wartość obrotów	%,	
		1959	1958
Polska — ogółem	210.500,0	109,2	
m. st. Warszawa	17.189,0	109,0	
m. Łódź	8.073,4	109,2	
woj. białostockie	5.004,6	110,0	
„ bydgoskie	12.564,4	109,2	
„ gdańskie	10.254,7	109,1	
„ katowickie	32.612,2	109,1	
„ kieleckie	8.922,3	110,1	
„ koszalińskie	4.502,8	108,9	
„ krakowskie	10.586,3	110,0	
m. Kraków	5.919,5	107,7	
woj. lubelskie	9.120,3	110,7	
„ łódzkie	8.654,1	109,6	
„ olsztyńskie	5.501,2	109,4	
„ opolskie	6.815,1	109,9	
„ poznańskie	12.633,3	109,8	
m. Poznań	5.201,5	109,0	
woj. rzeszowskie	7.745,9	110,8	
„ szczecińskie	5.826,6	109,0	
„ warszawskie	11.412,4	111,1	
„ wrocławskie	12.232,5	109,2	
m. Wrocław	4.835,6	108,7	
woj. zielonogórskie	4.857,8	109,5	
nie zlokalizowane „Orbis”	34,5	100,0	

2. Rady narodowe powinny dążyć do zwiększenia masy towarowej przeznaczonej na zaopatrzenie rynku przede wszystkim przez wykorzystanie miejscowych źródeł zaopatrzenia, a zwłaszcza przez odpowiednie dostosowanie produkcji przemysłu terenowego do potrzeb ludności i przez rozszerzenie skupu zdecentralizowanego artykułów spożywczych.

3. Zobowiązuje się rady narodowe do zapewnienia prawidłowego rozprowadzenia materiałów budowlanych przeznaczonych dla wsi, tak aby nie dopuścić do przeznaczania tych materiałów na inne cele.

F. Gospodarka komunalna i mieszkaniowa.

1. Przewiduje się, że w wyniku realizacji nakładów inwestycyjnych przeznaczonych na gospodarkę komunalną zostanie oddane do eksploatacji w 1959 r.

- 325 km sieci wodociągowej,
- 189 „ „ kanalizacyjnej,
- 46 km sieci tramwajowej,
- 38 km ulic,
- 11 mostów stałych w miastach,
- 5 hoteli.

2. Przewiduje się, że sprzedaż wody dla gospodarstw domowych wzrośnie o 4,3% i gazu o 5,3% w porównaniu z 1958 r.

3. Przewiduje się, że w zakresie usług pralniczych nastąpi wzrost o około 4% w porównaniu do 1958 r., przy czym wzrost ten powinien być osiągnięty przede wszystkim dzięki pełniejszemu wykorzystaniu istniejącego parku maszynowego w zakładach pralniczych, rozszerzeniu sieci punktów przyjęć bielizny i garderoby oraz poprawieniu jakości usług.

4. Łączny zakup tramwajów, autobusów, trolejbusów w 1959 r. powinien wynieść 1.059 sztuk, co stanowi wzrost o około 24,0% w porównaniu z 1953 r.

Zakup taksówek powinien wynieść 500 sztuk, co stanowi wzrost o około 60,3% w porównaniu z 1958 r.

5. Przewiduje się, że nakłady na kapitalne remonty urządzeń komunalnych wzrosną o 15,8% w porównaniu do 1958 r. Dla zapewnienia wykonawstwa robót remontowych rady narodowe powinny dążyć do lepszego przygotowania dokumentacji technicznej i lepszej organizacji ekip i przedsiębiorstw remontowo-budowlanych.

6. Przewiduje się, że w 1959 r. zostanie wybudowanych ogółem około 400 tys. izb mieszkalnych, w tym przyrost zasobów mieszkaniowych typu miejskiego dla ludności miast i osiedli wyniesie około 91,9 tys. mieszkań obejmujących 279.677 izb, z czego przypada na:

- 1) budownictwo rad narodowych około 35.453 mieszkań obejmujących 97.508 izb,
- 2) budownictwo zakładów pracy i resortów około 24.770 mieszkań obejmujących 68.525 izb,
- 3) uzysk z akcji odbudowy i kapitalnych remontów obiektów nieczynnych z przeznaczeniem dla repatriantów — około 4.000 mieszkań obejmujących 11.000 izb,
- 4) kredytowane budownictwo ludności spółdzielcze i indywidualne — 18.632 mieszkań obejmujących 68.947 izb,
- 5) budownictwo prywatne realizowane bez pomocy kredytowej Państwa około 9.080 mieszkań obejmujących 33.697 izb.

Ponadto szacuje się, że przyrost z budownictwa wiejskiego wyniesie około 120 tys. izb, w tym z budownictwa państwowego — 17.700 izb.

7. Wysokość nakładów na kapitalne remonty domów mieszkalnych wyniesie 2.115,6 mln. zł, co oznacza wzrost o 6,6% w porównaniu z 1958 r.

Ponadto przeznaczają się na odbudowę i kapitalne remonty mieszkań dla repatriantów w rejonach osadnictwa nierolniczego, zwłaszcza w województwach zachodnich i północnych, kwotę 280 mln. złotych, co stanowi wzrost o 40,1% w porównaniu do przewidywanego wykonania planu 1958 r. Ogólne nakłady na remont i odbudowę domów mieszkalnych w 1959 r. wyniosą 2.395,6 mln. zł, co oznacza wzrost o 9,6% w porównaniu z 1958 r.

Niezależnie od środków limitowanych przeznaczają się środki kredytowe w kwocie 60 mln. zł na remonty domów jedno- i wielorodzinnych i spółdzielczych.

8. Ustala się globalną sumę kredytów, które będą uruchomione dla budownictwa indywidualnego i spółdzielczego na 1959 r., w wysokości 1.831 mln. zł, co stanowi wzrost w porównaniu z 1958 r. o około 50,0%. Z kwoty powyższej spółdzielczość mieszkaniowa uzyska 999,8 mln. zł, a budujący indywidualnie 806,2 mln. zł, przy założeniu rezerwy w wysokości 25 mln. zł.

Oznacza to bardzo poważny wzrost kredytów dla budownictwa spółdzielczego, a mianowicie o 40% w stosunku do 1958 r.

9. W razie pomyślnego kształtowania się sytuacji w budownictwie i w zaopatrzeniu materiałowym upoważnia się Radę Ministrów do rozpatrzenia ewentualnego zwiększenia środków kredytowych przeznaczonych na budownictwo mie-

szkaniowe ludności — spółdzielcze i indywidualne — o kwotę 500 mln. zł w celu rozszerzenia zakresu stanów surowych dla zabezpieczenia programu rzeczowego w 1960 r.

Na poczet powyższego ewentualnego zwiększenia środków można przyznawać warunkowe promesy do wysokości 100 mln. zł łącznie tym województwom i miastom wydzielonym z województw, w których przyznane w planie środki kredytowe nie zapewniają dostatecznego programu stanów surowych w stosunku do założeń rzeczowych 3-letniego programu budownictwa mieszkaniowego na lata 1958—60.

G. Urządzenia socjalne i kulturalne.

Rady narodowe przy podejmowaniu działalności w zakresie urządzeń socjalnych i kulturalnych powinny dążyć do osiągnięcia wskaźników określonych w rozdziale „Urządzenia socjalne i kulturalne” niniejszej uchwały.

W szczególności rady narodowe powinny:

- 1) dążyć do zwiększenia liczby uczniów objętych nauczaniem w szkołach 7-klasowych,
- 2) udzielać pomocy społeczeństwu w organizowaniu i realizacji budowy szkół czynem społecznym,
- 3) dążyć do zaniechania stosowania trzeciej zmiany w nauczaniu w szkolnictwie podstawowym,
- 4) dążyć do rozszerzenia społecznych form wychowawczej opieki nad dzieckiem przedszkolnym,
- 5) zwiększyć kontrolę wykonywania powszechnego obowiązku szkolnego,
- 6) przyspieszyć tempo rozwoju placówek służby zdrowia na wsi,
- 7) usprawnić organizację i działalność żłobków dzielnicowych.

Rozdział V.

Zadania w sprawie aktywizacji gospodarczej niektórych terenów.

1. W celu dalszej kontynuacji prac zmierzających do zagospodarowania Ziemi Zachodnich zobowiązuje się Radę Ministrów i wojewódzkie rady narodowe do:

- 1) jak najszybszego zagospodarowania i uruchomienia produkcji w obiektach nieczynnych, a przeznaczonych do uruchomienia,
- 2) stworzenia odpowiednich warunków dla rozwoju przybrzeżnego rybołówstwa morskiego na środkowym wybrzeżu, wykorzystując w tym celu przede wszystkim inicjatywę i środki spółdzielczości,
- 3) rozwijania i popierania wszelkiej inicjatywy zmierzającej do rozszerzenia sieci urządzeń turystycznych i czasowych, zwłaszcza w województwach szczecińskim, koszalińskim, gdańskim i olsztyńskim.

2. W celu przyspieszenia aktywizacji gospodarczej Bieszczad zobowiązuje się Radę Ministrów i Wojewódzką Radę Narodową w Rzeszowie do:

- 1) zapewnienia odpowiednich środków niezbędnych dla zwiększenia i polepszenia sieci dróg, rozwoju przemysłu drzewnego, zwiększenia sieci urządzeń socjalno-kulturalnych oraz usprawnienia zaopatrzenia ludności,
- 2) przyspieszenia prac pomiarowych i klasyfikacji gruntów w zakresie umożliwiającym osadnictwo rolne,
- 3) kontynuowania i rozszerzenia prac badawczych mających na celu wykorzystanie miejscowych zasobów mineralnych.

3. W celu przyspieszenia właściwego zagospodarowania i wykorzystania naturalnych zasobów Żuław zobowiązuje się Radę Ministrów i Wojewódzką Radę Narodową w Gdańsku do rozbudowy na tym terenie urządzeń przemysłu mleczarskiego, zapewnienia odpowiednich środków finansowych i materiałów na przeprowadzenie kapitalnych remontów za-

gród, usprawnienia sieci i urządzeń kolejek wąskotorowych oraz przedsięwzięcia środków zwiększających zabezpieczenie terenu Żuław przed powodzią.

4. W celu przygotowania prac regulacyjnych na odcinku Wisły środkowej w latach następnych zobowiązuje się Radę Ministrów do podjęcia odpowiednich kroków przygotowawczych w zakresie dokumentacji, środków technicznych i finansowych, a Wojewódzkie Rady Narodowe w Kielcach, Warszawie, Lublinie, Rzeszowie i Krakowie do gromadzenia materiałów i środków finansowych oraz organizowania na szeroką skalę czynów społecznych i robót przygotowawczych.

5. W celu przyspieszenia aktywizacji gospodarczej terenów przyczółkowych z czasów drugiej wojny światowej zobowiązuje się Radę Ministrów i właściwe wojewódzkie rady narodowe do:

- 1) zapewnienia odpowiednich środków finansowych, udzielanych zainteresowanym w formie długoterminowych kredytów na odbudowę zniszczonych w czasie działań wojennych zagród, przy jednoczesnym zwiększeniu zaopatrzenia tych terenów w materiały budowlane,
- 2) zapewnienia odpowiednich kwot niezbędnych dla odbudowy dróg i mostów zniszczonych w czasie działań wojennych.

6. W celu skoordynowania całości prac związanych z rozwojem przemysłu górniczego i energetycznego w rejonie Konina zobowiązuje się Radę Ministrów i Wojewódzką Radę Narodową w Poznaniu do zapewnienia środków na realizację inwestycji zastępczych, zwłaszcza dla ludności przesiedlonej z terenów kopalni i budowy elektrowni oraz do przeprowadzenia odpowiednich inwestycji towarzyszących, a zwłaszcza wodociągowych i komunikacyjnych.

7. W związku ze stale wzrastającym procesem zadymiania okęgów przemysłowych należy przyspieszyć prace nad rozwiązaniem problemów związanych ze zwalczaniem zadymiania, a w szczególności rozbudowę Zakładu Urządzeń Mechanicznych w Pszczynie w zakresie produkcji urządzeń odpylających.

8. W związku z budową kombinatu górniczo-energetycznego w Turowie zobowiązuje się Wojewódzką Radę Narodową we Wrocławiu do:

- 1) zapewnienia dostatecznej ilości siły roboczej dla potrzeb kombinatu,
- 2) przyspieszenia prac nad odbudową osiedla mieszkaniowego i adaptacją obiektów przeznaczonych na cele mieszkaniowe,
- 3) rozbudowy sieci placówek handlu detalicznego i właściwego ich zaopatrzenia.

Rozdział VI.

Postanowienia końcowe.

Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej podejmując niniejszą uchwałę upoważnia Radę Ministrów do:

- 1) dokonywania zmian nakładów planu inwestycyjnego 1959 r. w trakcie jego realizacji; w razie potrzeby powiększenia planu inwestycyjnego, zwłaszcza w przypadkach awarii lub konieczności usunięcia zdarzeń losowych, Rada Ministrów może zwiększyć rozmiar inwestycji w ramach ogólnej rezerwy,
- 2) regulowania, przez odpowiednią politykę w udzielaniu kredytów bankowych, poziomu inwestycji zdecentralizowanych, zgodnie z aktualną sytuacją materiałową, wykonawczą i finansową Państwa,
- 3) ustalenia na podstawie niniejszej uchwały szczegółowych zadań planowych na 1959 r. dla poszczególnych ministerstw i dziedzin gospodarki narodowej.

Marszałek Sejmu: Cz. Wycech